

Frederiksberg kommunemester 2024

1. plads & Frederiksberg Kommunemester 2024
Erik Holstein med 5 / 6

Foto: Anfinn Niclasen

2. Plads
Niels Lauritsen med 4 / 6

Foto: Anfinn Niclasen

Rating præmie med 4 / 6
William Claus Evans Rudbeck, Skak for sjov

Foto: Anfinn Niclasen

Rating præmie med 3½ / 6
Bjørn Olsen

Foto: Anfinn Niclasen

Indholdsfortegnelse

Frederiksberg kommunemester 2024	1
Holdturneringen 2024 / 25	5
Forslag til generalforsamlingen?	5
Hjælp til kassereren	6
Opret en fast kontooverførsel	6
Frederiksberg mesterskabet 2024	6
Spil-når-du-vil turneringer - tilmelding tirsdagen før turneringen	6
Frederiksberg kommunemesterskab 2024	7
Skakopgaven – seks nye problemer ved Kaare Vissing Andersen	8
Foredrag i Frederiksberg Skakforening den 25/9-2024	10
Emne: Kandidatturneringen på Curacao 1962 - v/Erik André Andersen	10
Diagram 1: R. Fischer - J. Geller	11
Diagram 2: R. Fischer - V. Kortjnoj	11
Den berømte remis mellem Keres og Petrosjan, diagram 3: P. Keres - T. Petrosjan	12
Benkø's visitkort, diagram 4	13
Diagram 5: J. Geller - P. Benkø	13
Petrosjans manøvre, Diagram 6: P. Benkø - T. Petrosjan	14
Citat: Jens Enevoldsen	14
Citat: Niels Helveg Petersen	14
Frederiksberg vinter 25	14
Frederiksberg nytårslyn 2025	14
FS efterårs spil-når-du-vil 2024	15
Parti: Allan Astrup Jensen - Viggo Sørensen, Nordkalotten	16
Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen (3:3) - af <i>Kaare Vissing Andersen</i>	18
Indledning – relativ kommentering	18
Et år i rivende udvikling	18
Matchen i Island	20
Situation nr. 1 (B B-C Samlingens nr. 66)	21
Situation nr. 2 (B B-C Samlingens nr. 70)	22
Situation nr. 3 (B B-C Samlingens nr. 73)	23
Situation nr. 4 (B B-C Samlingens nr. 87)	24
Situation nr. 5 (B B-C Samlingens nr. 88)	25

Parti nr. 1 (B B-C Samlingens II nr. 91) - Birds åbning	26
Parti nr. 2 (B BC-Samlingens II nr. 98) - Fransk (Afbytningsvarianten)	28
Parti nr. 3 (B B-C Samlingens III nr. 100) - Philidors forsvar	31
Parti nr. 4 (B B-C Samlingens II nr. 110) - Philidors forsvar	33
Parti nr. 5 (B B-C's Samling III nr. 112) - Firspringerspil (Via Spansk)	34
Parti nr. 6 (B B-C's Samling III nr. 125) - Dronninggambit	36
Parti nr. 7 (B B-C's Samling III nr. 127) - Fransk (Nimzowitschs System)	37
Parti nr. 8 (B B-C's Samling III nr. 132) - Fransk (Nimzowitsch-System)	40
Parti nr. 9 (B B-C's Samling III nr. 138) - Philidors forsvar	42
Parti nr. 10 (B B-C's Samling III nr. 142) - Fransk (Afbytningsvarianten)	43
Parti nr. 11 (B B-C's Samling III nr. 146) - Fransk (Uregelmæssigt)	44
Parti: Morten Renneberg, Espergærde, 1957 - Allan Astrup Jensen, 1806	47
Mit arbejde i Skakhuset - af Allan Astrup-Jensen	51
Korrektion til resultat listen i nyhedsbrevet juli 2024	51
Brincken mod de blinde –	
Appendix til serien "Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen" - Af Kaare Vissing Andersen	52
Brincken i blindeperspektiv	52
Bjørn Brinck-Claussen (29/1-1942 – 16/11-2022) – hans meritter kort fortalt	52
Modstandere i midten af 1950'erne	53
Parti nr. 1 (Nr. 64 i B B-C's Samling, bind 2)	53
Knud Hansen	53
Uregelmæssigt	53
Parti nr. 2 (Nr. 83 i B B-C's Samling, bind 2)	54
Kjeld Andersen	54
Fransk (Afbytningsvarianten)	55
Parti nr. 3 (Nr. 86 i B B-C's Samling II)	57
Christian Nissen	57
Siciliansk (Dragevarianten)	58
Parti nr. 4 (Nr. 101 i B B-C's Samling III)	59
Gunnar Helge Larsen	59
Da Gunnar Larsens trojanske hest sprudlede i fjendens lejr	60
Fransk (Nimzowitsch-systemet)	60
FS spil-når-du-vil turneringer	63
Frederiksberg forår 2025	63
Frederiksberg Skakforening af 1920, www.fsskak.dk	Side: 3 af 73

Frederiksberg hurtig forår 2025	63
En jule historie og en uhyggelig historie af ????	64
En juleskak historie	64
Historien om 'Tårnets Skygger'	65
Hvem er forfatteren?	66
Skakopgaven - løsninger – Ved Kaare Vissing Andersen	67
Program frem til april 2025	72
Løsning til opgaverne på side 4	73
Tak	73
Redaktion	73

Af J. Jespersen, Svendborg
Bragt i Skakbladet februar 1906
Mat i 3 træk

Af P. Helweg Mikkelsen, Odense, original
Brugt i Skakbladet marts 1906
Mat i 3 træk

Holdturneringen 2024 / 25

Så er vi klar til en ny sæson, hvor vi har følgende hold:

Nr	1. holdet, KSU, mester	2. holdet, KSU, 2. række	3. holdet, KSU, 3. række	4. holdet, KSU, 5. række
1	Dan H. Andersen	John L. Hansen	Tobias Nykvist	Ahmad S. Qasimi
2	Per Dorff Jørgensen	Niels Lauritsen	Peter Køhler	Dmitrii Ivashkin
3	Thorbjørn Rosenlund	Allan Astrup Jensen	Dan STampe-Terkildsen	Lauritz Haar Ziethen
4	August Jalving	Peter Lautrup-Larsen	Michael Vedsø	Peter Frahm
5	Allan Poulsen	Tanya Stewart-Berman	Loui M. Halse	Simon Vyrdal
6	Erik Holstein	Dennis L. Rose	Daryoush Yazdanyar	Per Thomsen
7	Erik André Andersen	Lars Orio	Jens Fejø	Odd Magnar Stuberg
8	Henrik Sørensen (H)	Frank Dybdahl	Steen Nielsen (H)	Anfinn Niclasen (H)

Du må godt allerede nu meddele din holdleder, hvis der er nogle dage, hvor du ved at du ikke kan spille. Datoerne for holdturneringen bliver i år:

- uge 45 4. - 10. november
- uge 47 18. - 24. november
- uge 50 9. - 15. december
- uge 3 13. - 19. januar
- uge 6 3. - 9. februar
- uge 10 3. - 9. marts
- Lørdag 29. marts

Værd at bemærke:

- ✓ Mestergruppen spiller 4 søndage og 2 hverdage, startende søndag den 10. november. Det er et kompromis, da flere klubber ikke ville spille søndage.
- ✓ Du er naturligvis meget velkommen til at komme forbi og indsnuse skak atmosfæren :)
- ✓ Erik Jarlnæs er holdleder for 2. holdet
- ✓ Den sidste runde bliver sandsynligvis spillet i Ishøj.
- ✓ Der er 4 hold i 5. række, så vores 4. hold, skal spille dobbelt runde, og sidder dermed over i uge 6
- ✓ Som traditionen byder afholder vi afslutningsfest lørdag den 29. marts i samarbejde med Skak for sjov

Betænkningstiden er:

- Alle grupper med 8 spillere 1½ time + 30 sekunder pr. træk
- Gruppe med 4-mands hold 50 min + 10 sekunder pr. træk

Vidste du at:

- [Curt Hansen](#) blev født den 18. [september 1964](#) i [Bov sogn](#)
- [Curt](#) lærte at spille skak i [1971](#) af en skolekammerat og begyndte at spille [skoleskak](#)
- i 1973 blev [Curt](#) indmeldt i Tinglev Skakklub

Forslag til generalforsamlingen?

Årets generalforsamling finder sted onsdag 26. februar 2025. Hvis du har et forslag, som du godt vil have at generalforsamlingen tager stilling til, skal du inden den 15. januar indsende forslaget til bestyrelsen på mail: helebest@fsskak.dk.

Hjælp til kassereren

Hjælp kassereren og dig selv med at betale kontingentet til tiden. En stor del af kassererens arbejde består i bogføring af medlemmernes kontingent indbetalinger og sende påmindelser ud. De fleste medlemmer betaler gennem Netbank og her er en oplagt mulighed.

Opret en fast kontooverførsel

Detaljer for betalingsaftale kan se sådan ud afhængig af pengeinstitut.

- Fra konto: Vælg den konto beløbet skal trækkes fra.
- Tekst på kontoudskrift. FS kontingent.
- Til konto: 1551 3160084 Danske Bank
- Tekst på modtagers kontoudskrift: Indsæt fulde navn.
- Beløb: 240 kr. eller 320 kr.
- Betalingsinterval: Hver 3. måned.
- Fast betalingsdag: Den 15.
- Betales næste gang: 15.01.2025
- Kontingent for medlemskab er:
 - Junior/pensionist 240 kr. pr. kvartal
 - Senior 320 kr. pr. kvartalDer betales forud.
- Første kvartal: 1. januar til 30. marts
- Andet kvartal 1. april til 30. juni
- Tredje kvartal 1. august til 30. september
- Fjerde kvartal 1. oktober til 31. december

Frederiksberg mesterskabet 2024

Turneringen Frederiksberg Mesterskabet er et samarbejde med Skak for sjov og Frederiksberg Skakforening. Turneringen har været planlagt i nogle måneder og der er ekstra store præmier i turneringen. Faktisk består turneringen af 2 selvstændige turneringer:

❖ [Frederiksberg Mesterskabet A](#)

Denne turnering startede onsdag den 2. oktober og spilles om onsdagen. Der er 7 runder med 30 deltagere fordelt på 3 grupper:

- ❖ 2x8-mands grupper
- ❖ En Schweitzer gruppe

❖ [Frederiksberg Junior-mesterskab](#)

Denne turnering startede mandag den 7. oktober og er for spillere under 15 år. Der er 28 deltagere.

Steen Nielsen & redaktøren tog nogle billeder fra den første runde i turneringerne, som du kan finde længere fremme i dette nyhedsbrev.

Spil-når-du-vil turneringer - tilmelding tirsdagen før turneringen

Fremover skal du tilmelde dig spil-når-du-vil turneringerne senest tirsdagen før runden skal spilles. Så du behøver ikke at spille alle runderne, men skal 'blot' tilmelde dig runden dagen før.

Frederiksberg kommunemesterskab 2024

Så lød startskuddet for afviklingen af det 26.

Frederiksberg Kommunemesterskab, hvor der skulle findes en ny vinder til historiebøgerne. Turneringen blev, som traditionen byder, afviklet over 2 onsdage i august, som opstart til en ny skak sæson. I alt havde 19 spillere fundet vej til turneringen, som spillede 3 eller flere partier.

Favoritterne jævnfør dansk rating var:

- Thorbjørn Rosenlund 2121
- Niels Lauitsen 2022
- Allan Astrup Jensen 2014
- Erik Holstein 1954
- Lars Orio 1942
- Erik Jarlnæs 1906

Første runde bød på 3 favorit sejre, medens Allan og Erik H. hver måtte nøjes med en halv, mod henholdsvis Steen Nielsen og Hans H. Larsen (Amager). Niels måtte indkassere et nederlag til Loui Malthe Halse, men fik efterfølgende banket sommerferie støvet af sig og kom stærkt tilbage.

Specielt Erik H. var vist opsat på at vise at remisen mod Hans var en fejltagelse. I 2. runde meldte Bjørn Olsen og Bjarke R. Winther sig på banen, med remiser mod henholdsvis Niels og Lars. Ellers var der dømt favorit sejre. Efter den første onsdag var veloverstået med 3 runders hæsblæsende hurtigskak, så front feltet således ud:

1. Thornbjørn Rosenlund 3 / 3
2. Bjarke R. Winther 2½
3. Erik Holstein 2
- Lars Orio
- Erik Jarlnæs
- Peter Køhler
- Eskil Rosenlund Ahl, BMS

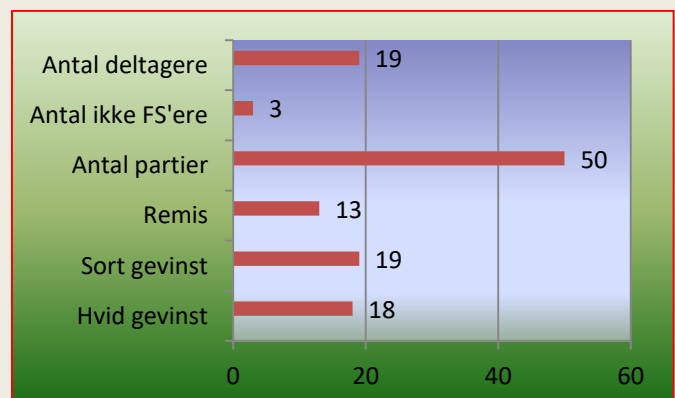
Den efterfølgende onsdag var både Erik H. og Niels Lauritsen opsat på at vise, at der var plads til forbedring. I den 4. runde var der netop topmøde mellem førsteholds kollegaerne Erik H. og Thorbjørn, som Erik trak sig sejrrigt ud af, medens Niels lagde forsigtigt ud med remis mod Allan, men satte efterfølgende slutspurten ind med 2 sejre.

Efter sejren over Thorbjørn, fik Erik H. blod på tanden og viste ingen nåde i de efterfølgende 2 partier, som han trak sig sejrrigt ud af = 3 sejre på den 2. onsdag.

William Claus Evans Rudbeck, Skak for sjov, havde lagt forsigtigt ud med blot 2 remiser den første onsdag, men var opsat på, at der var mere i vente og satte turbo på med 3 sejre onsdagen efter, blandt andet med sejr over Lars Orio.

Slutstillingen blev:

1. Erik Holstein 5 / 6
2. Niels Lauritsen 4
- William C. E. Rudbeck, Skak for sjov
4. Lars Orio 3½
- Erik Jarlnæs
- Bjørn Olsen
- Peter Køhler
9. Allan Astrup Jensen 3
- Hans H. Larsen, Amager

Frederiksberg Kommunemester 2024
Erik Holstein

Skakopgaven – seks nye problemer ved Kaare Vissing Andersen

Nr. 121. Verner Johnsen,
SKAKBLADET, juli 1973, side 184 (nr. 9293).

Mat i 2 træk

C+ 7+5

Nr. 124. Kaare Vissing Andersen,
SPRINGAREN, nr. 167, september 2023 (15324).

Mat i 4 træk

C+ 8+12

Nr. 122. Verner Johnsen,
SKAKBLADET, juli 1971, side 207 (nr. 8999).

Mat i 2 træk

C+ 9+7

Nr. 125. Wolfgang Pauly,
DEUTSCHES WOCHENSCHACH 1910.

Mat i 4 træk

C+ 2+5

Nr. 123. Kaare Vissing Andersen,
PROBLEMSKAK, 4. kvartal 2024, nr. 68 (3392)

Mat i 3 træk

C+ 7+5

Nr. 126. Rolf Uppström,
SPRINGAREN, nr. 169, marts 2024, side 29-30.

Mat i 5 træk

C+ 2+9

Frederiksberg
Kommunemesterskab
2024, 1. runde

Startende forrest ser vi:

1. Bjarke R. Winther -
Michael Willer
2. William Rudbeck,
Skak for sjov -
Erik Jarlnæs
3. Allan Astrup Jensen
- Steen Nielsen

Foto: Redaktøren

Frederiksberg Mesterskabet,
øverste 8-mands gruppe, hvor vi
forrest fra højre ser:

1. Christian Ejner Rasmussen,
Seksløberen -
Lasse Sonne, Skak for sjov
2. Dan H. Andersen -
Andreas Skovgaard, Skak for
sjov

Foto: Redaktøren

Foredrag i Frederiksberg Skakforening den 25/9-2024

Emne: Kandidatturneringen på Curacao 1962 - v/Erik André Andersen

28 runder. Resultat:

1. Petrosjan 17,5 p.
2. Keres 17 p.
Geller 17 p.
4. Fischer 14 p.
5. Kortjnoj 13,5 p.
6. Benkö 12 p.
7. Tal 7 p. (af 21)
8. Filip 7 p.

- 1) Kandidatturneringen i 1962 er især kendt for Bobby Fischers beskyldninger mod de sovjetiske spillere for aftalt spil, offentliggjort i *Sports Illustrated* og refereret mange andre steder (Petrosjan, Geller og Keres indgik en remisaf tale; Kortjnoj fik besked på at tabe til sine landsmænd). Er beskyldningerne rigtige? Sandsynligvis NEJ.
- 2) Fischers favoritrolle? Fischer havde overlegent vundet interzoneturneringen i Stockholm 1962 og var blevet nummer to i den meget stærke turnering i Bled 1961, hvor han ovenikøbet havde scoret 3,5-0,5 mod Tal, Keres, Petrosjan og Geller. Han var ubesejret i begge turneringer. Han havde tidligere været i kandidatturneringen i 1959. Var tiden nu kommet? Ja, mente Fischer selv og mange andre. Men det nøgterne svar er NEJ.
- 3) Blev Benkö hjulpet af Petrosjan og Geller til at vinde et afgørende parti over Keres? Sandsynligvis NEJ.
- 4) Blev Benkö købt til at tabe mod Geller i sidste runde? Sandsynligvis JA.
- 5) Benkö's "nye åbningssystem", hvormed han besejrede Fischer og Tal (1. g2-g3). Benkö's visitkort.
- 6) Fischers nervøsitet og overmod, hvormed han smed points væk i slutspil mod Geller og Kortjnoj.
- 7) Åbent opgør mellem Fischer og Benkö vedr. sekundanthjælp. (Benkö var en af Fischers få ægte venner, og de blev forsonet igen. Benkö gav sin plads i interzoneturneringen 1970 til Fischer).
- 8) Venskabet mellem Petrosjan og Geller gik i stykker (Why not me? -syndromet. De talte ikke sammen i 14 år).
- 9) Kortjnojs anklager mod Petrosjan for at have "arrangeret det hele".
- 10) Tals sygdom og udtræden af turneringen (billeder af Fischers besøg på hospitalet).

Derudover var selve turneringen meget spændende og med stor jævnbyrdighed i toppen. Den blev spillet på en tropeø i Caribien og varede to måneder. Keres og Geller kørte træet til sidst, medens Petrosjan holdt tempoet og vandt turneringen. Fortjent efter min mening.

Året efter blev han VM ved at besejre Botvinnik. Petrosjan var en undervurderet VM, men har senere fået anerkendelse.

Turneringens betydning var, at kandidatturneringen blev lavet om fra alle-mod-alle til knockout-matcher. Hermed gav man Fischer ret, eller tog i hvert fald hans kritik til efterretning. Ironisk nok holdt Fischer sig væk indtil 1970-72, hvor han blev VM.

Desuden er Curacao 1962 stadigvæk kendt som et "bevis" på sovjetisk snyd i skak. Andre ser Fischers anklager som eksempel på antikommunistisk konspirationsteori.

En omkamp om 2. pladsen blev vundet af Keres over Geller med 4,5 – 3,5. I tilfælde af uafgjort ville Geller være vinder pga. bedre SB-korrektion.

Vinderen fik direkte adgang til næste kandidatturnering og ville få adgang til en VM-match med Petrosjan, hvis Botvinnik trak sig tilbage. Da

Botvinnik trak sig tilbage i 1965, fik Geller som reserve også adgang til den næste kandidatturnering.

Turneringsbog. Jan Timman: Curacao 1962. *The Battle of Minds that Shook the Chess World*. New in Chess, Alkmaar 2005.

Partieksempler. Fischer-Geller (tårnslutspil), Fischer-Kortjnoj (slutspil), Keres-Petrosjan (den berømte remis), Geller-Benkö (slutstillingen), Benkö-Petrosjan (Petrosjans åbningsmanøvre), Benkö-Fischer (Benkö's overraskende gevinst).

Diagram 1: R. Fischer - J. Geller

Diagramstillingen er et eksempel på Fischers utålmodighed og selvoverturering. Han var meget utilfreds med, at Geller spillede videre på denne "oplagte" remisstilling. Han trak 42. Kf2 og gik ind i presserummet og meddelte, at han kunne holde denne stilling remis med lukkede øjne.

Men 42. Kf2 var en afgørende fejl. Nu er hvids konge fanget på f- og g-linjen, og en bonde går tabt. Geller trak 42 ... Te5 med hensigten Tf5+ eller Txg5+ i begge tilfælde fulgt e6-e5. Det rigtige havde været 42. Kh2! med remis.

Nu blev partiet afbrudt som hængeparti. Inden partiet skulle genoptages, ankom det sovjetiske fodboldlandshold til Curacao på vej til VM i Chile, og hele den sovjetiske delegation tog ud til lufthavnen for at byde velkommen og ønske held og lykke. Men ikke Geller og Boleslavskij. De blev hjemme på hotellet og analyserede tårnslutspillet i mindste detalje for at finpudse gevinstføringen og undgå overraskelser. Geller vandt i 68 træk.

Diagram 2: R. Fischer - V. Kortjnoj

Hvid holder remis med 31. c7 Lf5 32. Tc1, idet han vinder sorts løber. Men hvorfor spiller hvid ikke 31. g4 for at fratage sorts løber feltet f5? Det ville en canadisk skakredaktør gerne vide ude i presselokalet. "Nej", svarede Boleslavskij stille og roligt. "Så følger 31 ... Tg3+ fulgt af Txg4".

Dernæst blev det oplyst, at Fischer havde spillet 31. g4, og Kortjnoj svarede 31 ... Tg3+ fulgt af Txg4. Nu er stillingen tabt for hvid, da han ikke længere har g-bonden, og sorts fire bønder vinder mod løberen. Kortjnoj vandt efter 45 træk. Også her spillede Fischer altså for nervøst og impulsivt.

Nu blev partiet afbrudt som hængeparti. Inden partiet skulle genoptages, ankom det sovjetiske fodboldlandshold til Curacao på vej til VM i Chile, og hele den sovjetiske delegation tog ud til lufthavnen for at byde velkommen og ønske held og lykke. Men ikke Geller og Boleslavskij. De blev hjemme på hotellet og analyserede tårnslutspillet i mindste detalje for at finpudse gevinstføringen og undgå overraskelser. Geller vandt i 68 træk.

Den berømte remis mellem Keres og Petrosjan, diagram 3: P. Keres - T. Petrosjan

Efter turneringen anklagede Fischer de sovjetiske spillere Petrosjan, Geller og Keres for aftalt spil, dvs. forudgående remisaftaler, og han brugte bl.a. diagramstillingen som bevis for sin påstand.

Petrosjan havde netop tilbudt remis. Keres svarede, at Petrosjan først skulle gøre et træk, og Petrosjan spillede 14 ... a7-a5.

Nu opdagede Keres, at sort stod klart bedst, og han accepterede sorts remisforslag. Hvordan kunne det gå til, at Petrosjan tog remis i denne stilling, hvor han nærmest stod til gevinst, hvis ikke der havde været en forudgående remisaftale?

Det var i hvert fald Fischers klare opfattelse, medens andre pegede på træthed og nervøsitet. Partiet spillede i 25. runde, alle var møre, og mange grove fejl blev begået. Petrosjan var angiveligt allerede før partiet tilfreds med remis. Han spillede det sikreste spil af alle. Det gav god mening under en to måneders lang turnering i tropisk klima at tage nogle korte remisser undervejs.

Løvrigt er der aldrig fremlagt bevis for aftalt spil, blot indicier, som kan diskuteres.

Jan Timman har i turneringsbogen analyseret diagramstillingen. Efter 15. Db3 a4 fulgt af a4-a3 kollapser den hvide stilling. 15. Da3 er altså tvunget, hvorpå følger 15 ... h6 16. Lf4 Sc4 17. Db3 Tfc8, og denne stilling, mener Timman efter yderligere analyser, som det vil føre for vidt at komme ind på, er vundet for sort.

Foruden remisaftaler anklagede Fischer også en af de sovjetiske spillere, Kortjnoj, for at tabe med vilje til Petrosjan, Geller og Keres for dermed at forbedre deres chancer. Det er en meget alvorligere anklage end remisaftaler, men det havde intet på sig. Kortjnoj har også selv afvist det, f.eks. i en selvbiografi, skrevet efter at han var hoppet af til Vesten og kunne tale frit.

Men Fischers påstande blev alligevel imødekommet og fik den konsekvens, at Kandidatturneringen blev lavet om på næste FIDE-kongres.

Fremover skulle den afvikles som knockout-matcher. Så kunne "russerne" ikke snyde længere. Ironisk nok trak Fischer sig mere eller mindre tilbage fra FIDE's turneringer og spillede først med for alvor i 1970-72, hvor han blev verdensmester.

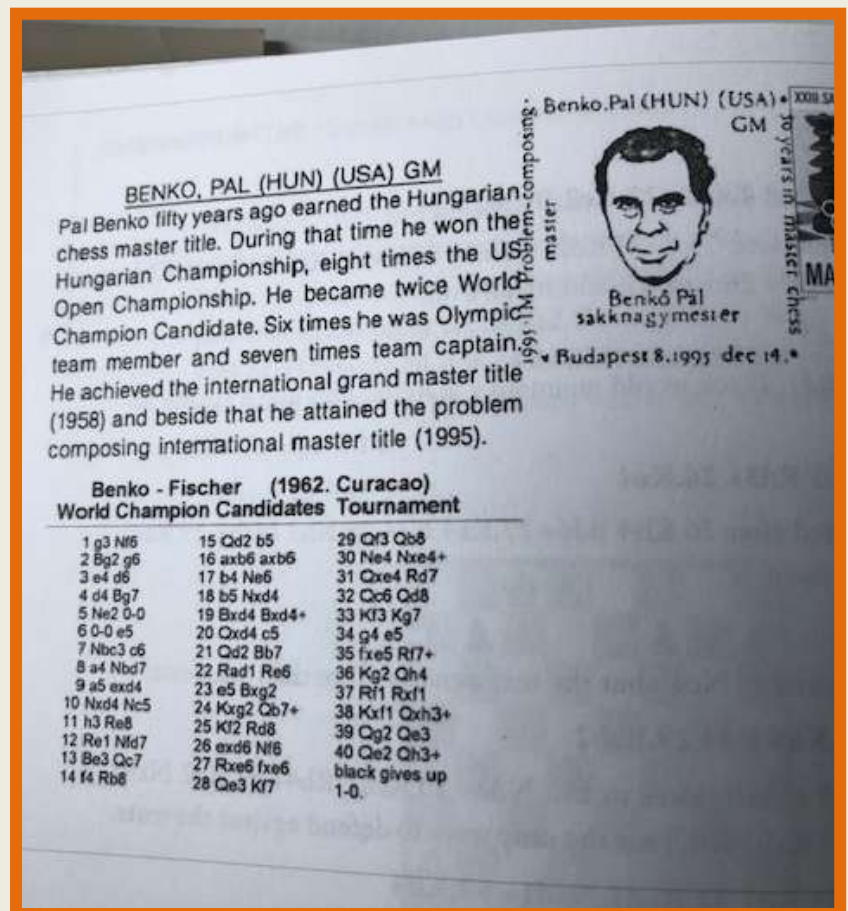

Benkø's visitkort, diagram 4

Pal Benkø, som efter sin afhopning fra Ungarn nu var blevet amerikansk statsborger, vandt overraskende og overbevisende over både R. Fischer og M. Tal i starten af turneringen.

Han åbnede med 1. g3, og spillede dette førstetræk i ni partier, hvorefter det straks blev udnævnt til Benkøs nye "åbningssystem", hvilket han selv afviste. Det var ikke et nyt system, han ville bare gerne ud af teorivarianterne og spille fleksibelt.

Gevinsten over Fischer er et af turneringens kendeste partier og gjorde ham så glad, at han brugte det på sit visitkort!

Benko - Fischer (1962. Curacao) World Champion Candidates Tournament

1 g3 Nf6	15 Qd2 b5	29 Qf3 Qb8
2 Bg2 g6	16 axb6 axb6	30 Ne4 Nxe4+
3 e4 d6	17 b4 Ne6	31 Qxe4 Rd7
4 d4 Bg7	18 b5 Nxd4	32 Cc6 Qd8
5 Ne2 0-0	19 Bxd4 Bxd4+	33 Kf3 Kg7
6 0-0 e5	20 Qxd4 c5	34 g4 e5
7 Nbc3 c6	21 Qd2 Bb7	35 fxe5 Rf7+
8 a4 Nbd7	22 Rad1 Re6	36 Kg2 Qh4
9 a5 exd4	23 e5 Bxg2	37 Rf1 Rxf1
10 Nxd4 Nc5	24 Krg2 Qb7+	38 Kxf1 Qxh3+
11 h3 Re8	25 Kf2 Rd8	39 Qg2 Qe3
12 Re1 Nf7	26 exd6 Nf6	40 Qe2 Qh3+
13 Be3 Qc7	27 Rxe6 fxe6	black gives up
14 f4 Rb8	28 Qe3 Kf7	1-0.

Diagram 5: J. Geller - P. Benkø

"Jeg vil ikke råde nogen til at vise Keres denne stilling", skrev Salo Flohr i en artikel. Her lykkedes det nemlig Benkø at tabe på tid, og Geller kom op på en delt 2. plads, hvilket sikrede ham en omkamp med Keres.

Keres og mange andre var oprørte over Benkøs nederlag. De mente, at Benkø tabte med vilje, ja endog, at Benkø var blevet købt til at tabe. Hvordan kan man ellers tabe denne stilling?

Betydningen af omkampen var, at vinderen ville gå direkte videre til næste kandidatturnering samt eventuelt få en VM-match mod Petrosjan, hvis Botvinnik trak sig tilbage uden at forsvare sin titel. Geller havde bedre S-B korrektion og kunne nøjes med uafgjort i omkampen, men Keres vandt den spændende match med 4,5 - 3,5.

Da Botvinnik trak sig tilbage i 1965, kom Geller alligevel med i den næste kandidatturnering på afbud, selvom han ikke havde kvalificeret sig!

Petrosjans manøvre, Diagram 6: P. Benkø - T. Petrosjan

Diagramstillingen fremkom efter trækkene 1. g3 d5 2. Sf3 c6 3. Lg2 Lf5 4. 0-0 e6 5. d3 Sf6 6. Sbd2 Sbd7 7. De1 h6 8. e4 Lh7 9. De2 Le7 10. e5 Sg8 11. Sb3 Lf8!

Petrosjan er kendt som en stærk positionsspiller, og her tillader han sig det dobbelte tempotab Sg8-f6-g8 og Lf8-e7-f8. Det er meget koldblodigt, men Petrosjan havde tålmodighed og troede på sin stillings soliditet.

Nu er diagonalen åbnet for Lh7, og Sg8 kommer atter i spil via e7. Jeg vil ikke råde nogen til at spille sådan, men jeg synes, at det er interessant.

Frederiksberg nytårslyn 2025

Turnering	12 runders schweizer
Betænkningstid	5 min til hver spiller
Dag	Onsdag den 8. januar 2025
indskud	0 kroner
Præmie	-
Krav tilmelding	FS nytårslyn 2025
Deadline	Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenen

Frederiksberg vinter 25

Turnering	4 runders modificeret monrad
Betænkningstid	90 min + 30 sek pr. træk
Dage	Onsdagene 22. jan - 19. feb 2025
indskud	50 kroner
Præmie	Vin/chokolade
Krav tilmelding	FS vinter 25
Deadline	Seneste dagen før runden

Citat: Jens Enevoldsen

Følgende citat er lånt fra Henrik Mortensens bog: 'Skakspillerne sagde'

Sort har dannet sig et mægtigt bondecentrum. Alverdens bondecentrer hjælper ikke på den, der er mat...

Citat: Niels Helveg Petersen

Følgende citat er lånt fra Henrik Mortensens bog: 'Skakspillerne sagde'

Det gamle skakspil er givetvis den idræt (forstået i ordets bredeste forstand), hvor vilkårligheder, tilfældige modestrømninger eller deciderede uheld spiller den mindste rolle. Hvis man taber i skak, er man i princippet selv ude om det.

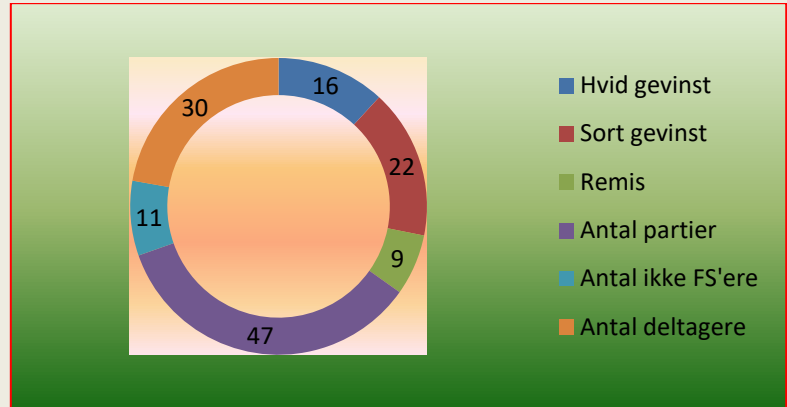
FS efterårs spil-når-du-vil 2024

Så bød sæsonen 2024 / 25 på FS's første koordinerede turnering, som denne gang var på 4 runder, af hensyn til programmet, men trods det lave antal runder var turneringen godt besøgt med hele 30 deltagere.

Vinder, incl. korrektion:

1. Thorbjørn Rosenlund 3½
2. Hans H. Larsen, Amager 3
3. Mikkel Hansen 3
5. Peter Strenteberg-Andersen, Skak for sjov 3
6. Bjørn Olsen 2½
7. Erik Jarlnæs 2½

Statistik fra turneringen

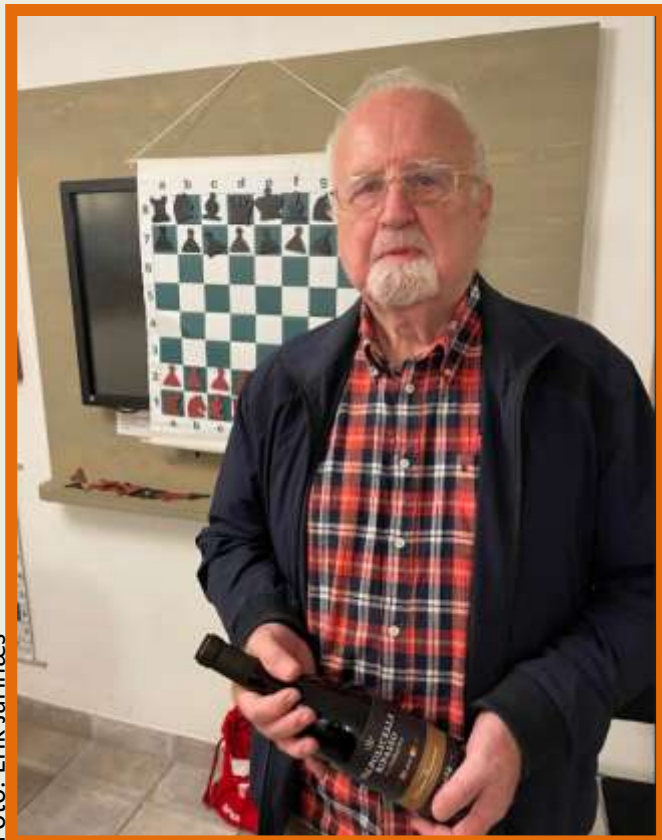
FS efterår 2024
Thorbjørn Rosenlund

Hans Hagen Larsen, Amager fik en flot 2. plads i FS efterår 2024.

Desuden blev Hans også rating højespringer med hele 84 gode rating point.

Thorbjørn Rosenlund indtog 1. pladsen, men var desværre smuttet inden der kunne tages et vinder billede.

Foto: Erik Jarlnæs

Parti: Allan Astrup Jensen - Viggo Sørensen, Nordkalotten

Hvid Allan Astrup Jensen, FS (1806)
Sort Viggo Sørensen, Nordkalotten (1705)
Turnering Espergærde forår (6)
Dato 03.06.2024

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5.Sc3 e6

Den såkaldte firspringer variant, som er blevet moderne.

6. Sxc6!? [Jeg tror ikke jeg har spillet denne afbytning før og min modstander sagde efter partiet, at han aldrig før havde været udsat for varianten. Mere almindeligt er: 6. Sdb5 Lb4 7. a3 Lxc3+ 8. Sxc3 d5 9. exd5 exd5 10. Lg5!+/. Det burde jeg nok have spillet istedet for den risikable variant jeg valgte.]

6... bxc6 7. e5 Sd5 8. Se4 Dc7

Nærliggende for at true e-bonden, men: 8... Db6 er nu mere almindeligt;

For tidligt er nok det gamle: 8... f5?! 9. exf6 Sxf6 10. Sd6+ Lxd6 11. Dxd6 Db6 12. Ld3 c5 13. Dg3 0-0 14.0-0+/= (Rhodin - Rolf Schwarz, 1948).

9. f4 Le7 Lidt passivt. [Det mest spillede er: 9... Db6 hvorpå en meget skarp variant kunne opstå: 10. c4!? Lb4+ (Bedre nok: 10... Se3! 11. Dd3 Lb4+/-+) 11.Ke2 f5~~; Ældgammelt er: 9... f5 10. exf6 Sxf6 11. Sxf6+ gxf6 12. Dh5+ Kd8+/= (Reggio - Mieses, 1903).]

10. Dg4!?

Jeg havde glemt teorien og finder på et aktivt træk, som tilsyneladende ikke er spillet før, og som ifølge Fritz-16 giver sort fordel.

Analyserne af partiet tyder på, at trækket er OK! Alternativet 10. c4 Lb4+ 11. Ld2 Se3 kunne jeg ikke lide.; Og 10. a3 for at forberede bonde c4 var for langsomt, syntes jeg.

10... 0-0 [10... g6 svækker de sorte felter, men hvordan kommer det hvide angreb videre?]

11. Ld3 Jeg forventede, at sorts plan var at spille f5.
Når stillingen åbnede sig, ville løberen på d3 stå aktivt.

11... Sb4?

Hesten kommer nu til at mangle i forsvaret af kongestillingen.

Hvid kan nu ofre materiale og få mindst evig skak!
Bedre: 11... f5 12. exf6 Sxf6 13. Dh3 Sxe4 14. Lxe4 g6
15. 0-0=

12. Sf6+! Lxf6 13. Lxh7+??

Grov fejl! Jeg regner for dårligt og ser syner! I stedet for skulle jeg spille: 13. exf6! Sxd3+ 14. cxd3 g6
15. Dg5 Dd8 16. Le3 Te8 17. Ld4 e5 18. fxe5 Da5+ 19. Lc3 Dc5 20. d4 Df8 21. 0-0+- med to hvide merbønder!

13... Kxh7 [13... Kh8 14. Dh3 med senere mat!]

14. Dh5+ Kg8 15. exf6 Sxc2+?[Efter: 15... gxf6 har hvid kun evig skak.]

16. Kd1 Sxa1??

16... Dd6+ 17. Kxc2 Dd5 er sikkert lige!

17. Dg5! med udækkelig mat.

17... Dd6+ 18. Ld2

Sort opgav.

Da Thomas Kokfelt samtidigt tabte, var jeg nu - trods mit ringe spil - alene i spidsen for turneringen med 4½ point af 6 inden sidste runde.
1-0

Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen (3:3) - af Kaare Vissing Andersen

Indledning – relativ kommentering

Når jeg kommenterer partier udført af de lavest rangerede spillere, gør jeg det gerne med en relativ, det vil sige venlig brug af spørgsmålstejn og udråbstegn.

Alt er jo relativt her i tilværelsen, og det er meget vigtigt for skakspillet udbredelse og succes, at der også er plads til dem, der ikke har mesterstyrke.

Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen havde det på en anden måde i sine noter til partierne i hans håndskrevne partier – men bestemt også på sympatisk vis.

For det første var disse noter ikke beregnet på offentliggørelse, men til eget brug.

Og for det andet viser disse noter – efter hans alder –

både en dygtig brug af sproget og en meget stor modenhed og skarphed som analytiker.

Og han er bestemt ikke kun kritisk over for sine tabende modstander – befriende er hans ofte ironiske selvkritik – gerne udtrykt som retoriske spørgsmål!

Den eneste klage jeg (en ældre herre) har over for hans noter er, at de er skrevet så småt, at der nærmest skal et elektronmikroskop til at tyde dem.

I mange tilfælde har jeg hverken haft tid eller øjne til at gøre brug af knægtens visdomsord – så her forestår der et interessant arbejde!

Et år i rivende udvikling

Bjørn Brinck-Claussen, født den 29. januar 1942, gennemgik (også) i perioden 28/5-1956 – 1/5-1957, hvor han var 14-15 år en hurtig udvikling som skakspiller. Vi kan følge denne i hans samling af partier (nr. 60 – 149), som han næsten alle sammen vandt.

Et lille regnestykke viser, at der er tale om 90 partier, men to af disse udgår af de nedenstående statistikker, da de blev spillet med forgave.

Mange af sejrene skete dog på en billig baggrund i private matcher – alle på nær en formentlig mod sagesløse skolekammerater:

- B B-C – Jan Bonfils: maj 1956: 5 – 0
- B B-C – Freddy Larsen: august 1956: 6 – 0
- B B-C – Freddy Larsen:
august-september 1956: 5 – 0
- B B-C – Bjarne (Helweg) Nielsen:
september 1956: 6 – 0

Kun i den sidstnævnte match, hvor han mødte en jævnaldrende klubkammerat fra Olympia, som blev omtalt i denne series 1. del, fik han seriøs modstand – men altså ikke mere end at han også her gjorde rent bord!

Når Bjørn var så suveræn, skyldtes det først og fremmest hans enorme talent, hvilket dels viser sig i hans evne til hårdtslående angreb, dels hans blik for mulighederne i slutspil og den nøje beregning af disse – ikke mindst når det gjaldt indsnævring af modstanderens brikker, især kongen, som ofte blev spundet ind i et smukt spin.

Men hans suverænitet skyldtes også, at han var langt mere fokuseret på en karriere end de af hans jævnaldrende, der vel var benådet med et lige så stort talent – eksempelvis Per Simonsen og et par år senere den lidt yngre Benny Børgesen.

Hvad åbninger angår, ser man især Bjørns større viden i de partier, hvor han som hvid kom ud for **Philidors Forsvar** – hvad enten modstanderne var jævnaldrende hjemmespillere eller ældre og mere rutinerede klubspillere.

I de 36 partier, hvor Bjørn spillede 1. e4, kom han ud for Philidors Forsvar ni gange, mens han i alt 27 gange kom ud for Italiensk, Spansk, Firspringerspil, Fransk og Italiensk m.m.

*Bjørn blev danmarksmester i 1977 - for 3. gang (bemærk klubben)
Billedet er lånt fra [Skakbladet nr. 5 1977](#)*

På det lave plan hans modstandere befandt sig – hjemmespillere, 4.-klasse- og 3.-klassespillere – kan det ikke undre, at hans 1. e4 e5 2. Sf3 ofte blev mødt med 2... d6 (Philidors Forsvar). Dette er nemlig den mest synlige måde at forsvare e5-bonden på.

Men dette passive forsvar, som umiddelbart er uden aktivt modspil, kræver stor akkuratess for siden at komme til sin ret (GM Bent Larsen spillede det sidenhen med jævne mellemrum på højeste internationale niveau. Berømt er eksempelvis hans remis mod Mikhail Tal i Kandidatmatchen om 3. pladsen, i Eersel, Vesttyskland, marts 1969, 2. MP. Se SKAKBLADET, maj 1969, og Jan Løfberg: "LARSEN", bd. 2: "Verdensmesterdrømme 1966-1972".

Se også Bent Larsens to artikler om åbningen i SKAKBLADET 1970: "Hvorfor spiller man ikke Philidor?", februar, side 35-37, og "Måske kan man alligevel spille Philidor?", marts, side 64-67, hvor han blandt andet slår et slag for fianchetteringen af sorts kongeløber – netop hvad den 3-dobbelte danmarksmester i K-skak, Niels Granberg havde stor succes med. Se artiklen "Modstandere og medmennesker (1) – Niels Granberg" (1:2) i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, oktober 2023, side 8-21. Men Philidors Forsvar indeholder også en lang række fælder, som urutinerede spillere har

meget stor risiko for at plumpe i. Både i B B-C – Egon Jensen, 23/10-1956, og i B B-C – Arne Larsen, 15/2-1957 (Samlingens nr. 102 og 118) skete således 1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 Lg4? 4. dxe5 Lxf3 5. Dxf3 dxe5 6. Lc4 Sf6? (truslen mat på f7 burde dækkes med 6... Dd7, hvorefter 7. 0-0 dog giver hvid en overlegen stilling) 7. Db3! og med dobbeltangrebet på b7 og f7 vinder hvid en vigtig bonde. Sort har ikke tid til 7... Sxe4? på grund af 8. Lxf7+ efterfulgt af 9. De6#. Sort opgav i træk 19 henholdsvis 38.

Stillingen efter 7. Df3-b3!

Varianten til og med 7. Db3! står såmænd i Max Euwes 12-bindsværk om åbningsspillet, bd. 11 (oversat af Jens og Harald Enevoldsen til dansk, udgivet i 1940'erne), og hundredvis af spillere er plumpet i den.

I partiet B B-C – Gunnar Jensen, 12/9- 1956 (Samlingens nr. 88) skete 1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 Sbd7 4. Lc4 h6 (Det bedste er 4... c6. Bjørn giver 4... h6 et spørgsmålstejn. Euwe skriver: "Ikke kønt, for ikke at sige dårligt, da dette træk koster et tempo og svækker kongefløjen. Hvid har dog yderligere en meget chancerig offerkombination til sin disposition: 5. dxe5 dxe5 6. Lxf7+ Kxf7 7. Sxe5+ osv. Se noten til sorts 4. træk i Parti nr. 3). Bjørn spillede det svagere 5. Sc3, men vandt efter gensidigt svagt spil i træk 38. Fire måneder senere spillede han dog det af Euwe angivne i partiet B B-C – Viggo Jensen, 15/1-1957 (Samlingens nr. 110) og satte mat i træk 11. Se PARTI NR. 4!

Helt så galt kommer sort ikke ud af åbningen efter 1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 exd4 Herom skriver Euwe: "Denne tidlige opgivelse af centrum tilstår hvid en overvægt i bevægelsesfrihed, og det under omstændigheder, der er temmelig gunstige for brugen af denne overvægt." Derpå anfører han varianten "4. Dxd4! Sc6 5. Lb5 Ld7 6. Lxc6 osv. med overgang til Steinitz-Forsvaret i Spansk." Bjørn kom ud for varianten to gange. I begge tilfælde fortsatte sort med 6... Lxc6.

Stillingen efter 6... Ld7xc6.

Mod Peter Würtz, 18/3-1957, Samlingens nr. 131, spillede Bjørn 7. c4? og begrundede dette tegn med: "Og nu burde 7. Lg5! følge (Se B B-C – Gert Jensen, 9/4-1957, parti nr. 138." PARTI NR. 9.

I det ovenstående ser vi et par eksempler på, hvordan Bjørn forbedrede sit åbningsspil: Fra det noget stereotype udviklingstræk 5. Sc3 imod Gunnar Jensen i Samlingens nr. 88 til det dynamiske og chancerige løberoffer i nr. 110 imod Viggo Jensen i Samlingens nr. 110. Og fra den noget stereotype overdækning af det centrale felt d5 med 7. c4? imod Peter Würtz, 18/3-1957, i Samlingens nr. 131, til det dynamiske 7. Lg5! for at fremtvinge svækkelsen 7... f6 mod Gert Jensen, 9/4-1957, Samlingens nr. 138.

Bjørn vandt alle de fire her nævnte partier – fordi han var en stærkere spiller. Men hvor han mod Gunnar Jensen måtte gennem et slutspil og først vandt i træk 39, så sørgede den øgede dynamik for, at han kunne sætte Viggo Jensen mat i træk 11! Og mens han mod Peter Würtz måtte gennem et slutspil og først vandt i træk 47, så sørgede den øgede dynamik for, at han kunne bringe Gert Jensen til opgivelse i træk 19! Morale: "Spar tid – Spil dynamisk!"

*

Med en sådan seriøsitet i sine forberedelse kan det ikke undre, at Bjørn ikke bare – som så mange andre talenter – gik frem fra turnering til turnering, men endda ofte gik markant frem inden for samme turnering! Det må vi have et eksempel på!

Matchen i Island

Bjørn spillede under en sommerferie hos slægten i Island en match over otte partier mod **Adelstein Thorsteinsson** (10/7 – 16/7-1956), hvor han kun opnåede to remiser i første halvdel af matchen, men vandt alle fire i den sidste og således matchen med 5 – 3.

Desværre er partierne ikke særligt godt spillede, så jeg vil her nøjes med et par situationsglimt, hvoraf det første – symptomatisk for kvaliteten – viser en misset smuk gevinst.

Vidste du at:

- [Curt Hansen](#) vandt [kandidat klassen](#) i [1980](#) ved [DM](#) i [Odense](#) med 9½ af 11

Situation nr. 1 (B B-C Samlingens nr. 66)

Det 2. parti i matchen Adelstein Thorsteinsson – Bjørn Brinck-Claussen, Strandgade 13, Akureyri*, Island. Spillet den 10. juli 1956. * Akureyri er en universitetsby i det nordlige Island. Med sine bare 20.000 indbyggere er den alligevel landets fjerde største by.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen*

Sort *Adelstein Thorsteinsson*

Stillingen efter 25. Ta1-f1.

25... c6? Sort ser ikke den smukke, hårdtslående gevinst 25... Tg3+! der udnytter, at hvid med sit seneste træk ganske vist fik dækket f2 tilstrækkeligt, men dermed også anbragt et tårn på f1, som kun er dækket af kongen.

I en note til partiet, dateret nytårsaften 1956, viser Bjørn os selv festfyrværkeriet: 26. fxg3 Dxf1+ 27. Kh2 Sxg3! (Med truslerne 28... Dxe2+, 28... Sxe2 og 28... Dh1+ 29. Kxg3 Tf3#. Modtager hvid også springerofferet, 28. Kxg3, følger 28... Tf3+ 29. Kh2

*

Txh3#). 28. Tg2 Dxd3 29. cxd3 Sf1+ efterfulgt af 30... Sxe3, og sort har vundet en officer og dermed partiet.

Det hjælper ikke hvid at afslå offeret: 26. Kh2 Df3! (Truer både 27... Dg2# og 27... Txh3+ 28. Kg1 Th1#) 27. fxg3 Dxg3+ 28. Kh1 Txf1+ og mat i næste træk.

26. c4?! Dd6? Sort overser for anden gang det afgørende tårnoffer på g3 og spiller endda nu sin afgørende dominans på den halvåbne f-linje ud af hænde.

Dermed kunne hvid så småt komme til modspil. Efter en rodet affære enedes parterne om remis i træk 76.

½ – ½.

Vidste du at:

- ved [DM i 1981](#) scorede [Curt](#) 6 point på en del 4./5. plads - blot 2½ point efter vinderen [Erling Mortensen](#)
- ved [DM i 1982](#) scorede [Curt](#) igen 6 point, denne gang blot 1 point efter [Jens Kristiansen](#), som blev [Danmarksmester](#) med 7 point
- det lykkedes for [Curt](#) at blive [DM i 1983](#) ½ point foran [Carsten Høi](#) og [Ole Jakobsen](#)
- i [Multi-tabs turneringen i 1983](#) vandt [Curt](#) turneringen på deling med [Andras Adorjan](#), som var [GM](#) fra [Ungarn](#) og højst ratet i turneringen

Situation nr. 2 (B B-C Samlingens nr. 70)

Det 6. parti i matchen Adelstein Thorsteinsson – Bjørn Brinck-Claussen, Strandgade 13, Akureyri, Island. Spillet den 13. juli 1956.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen*

Sort *Adelstein Thorsteinsson*

Stillingen efter 29. e4xTd5.

Da hvid har tre bønder for en løber, er dette slutspil stort set materielt lige, men "hans bønder kommer", som Bjørn skriver, "til at stå noget udsatte". Det må være rimeligt for sort at gå efter dem med sin konge.

29... Kc7!? Bjørns tegn.

30. c4 Kd6 31. Kc2 Kc5 32. Kd3 f5 33. f3 b6 Bjørn forsyner dette træk med et spørgsmålstegn, og knytter dertil denne kommentar: "Sort har her sin sidste chance, idet han med 33... Kb4 kan vinde a-bonden. Kongen kommer dog meget langt væk fra centrum." Spørgsmålstegnet kunne han om ikke have sparet til 33... Kb4, så dog til den foreslåede plan bag det, idet hvid da med sine to fribønder på d- og h-linjen efter 34. h4! Ka3? 35. d6 Lf8 36. d7 Le7 37. h5 ville demonstrere den overbelastede sorte løbers magtesløshed.

I øvrigt er Bjørns udtryk om "sorts sidste chance" upræcis – mener han "sidste chance for at holde remis" eller "sidste chance for at vinde"?

34. a3 Bjørn giver dette træk et udråbstegn og knytter dertil den maritime kommentar: "Nu er alle sunde lukkede." I overensstemmelse med den foregående

note finder jeg ikke alene trækket overflødigt, men skadeligt, da den sorte konge nu har en korte vej til a-bonden. Bedre var 34. h4!

34... e4+? Sort taber tålmodigheden og tillader hvid at få fribønder både på d- og h-linjen.

35. fxe4 fxe4+ 36. Kxe4 Kxc4 37. d6 Lg5 Bjørn udfører nu en både smuk og instruktiv manøvre med sin konge, der sker med tempogevinst med et par angreb på sorts løber.

Stillingen efter 37... Lh6-g5

38. Kf5! Retfærdigvis skal siges, at også 38. h4! vinder, men kongens vandring viser den førers sans for ved et par angreb på løberen at nå frem til sorts bonde på b6 med tempogevinst.

38... Ld8 39. Ke6 b5 40. Kd7 La5 41. Kc6! Binder den sorte konge til dækning af den sidste sorte bonde!

41... Ld8 42. h4 b4 Det samme som at opgive.

43. axb4 Kxb4 44. h5 Kc4 45. h6 opgivet. Den sorte konge er for langt fra begivenhedernes gang, og hvad den sorte løber angår, har vi mit yndlingsparadoks: "Fra f6 kan løberen både slå en ny dronning på d8 og en ny dronning på h8, men ikke dem begge!"

1 – 0.

Situation nr. 3 (B B-C Samlingens nr. 73)

Frederiksværkstævnet for 5-mandshold, C-rækken. Spillet den 19. august 1956.

Hvid *Holger Langkjær, A.L.S.*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

Stillingen efter 18. Ta1-a2?

Hvid har lige besvaret sorts angreb på bonden på b2 med 18. Ta1-a2? Det ses let, at den alternative dækning med tårnet til b1 strander på 18... Lxc3+, men teksttrækket er såmænd lige så galt. Det kræver bare lidt mere af sort at se det. Den eneste forsvarlige dækning bestod i 18. 0-0-0! fulgt op af 19. Sc3-a4 og 20. c2-c3.

18... Lxc3+? Med dette træk trænger Bjørns tårn ind i hvids 1. række, men han overser – også i sine noter til partiet (den 10. september samme år) det totalt knusende hug 18... Txb2! som vinder både en bonde og en officer, da Sc3 er truet og ikke kan flygte, da i så fald tårnet på a2 går tabt.

Heller ikke 19. Kd2 nytter, da sort svarer 19... Lxc3+ 20. Kxc3 Txa2 21. Kb3 Ta1, og det sorte tårn undslipper. Bemærk, at det ikke ville være undsluppet, hvis hvid havde haft sit tårn på g1 i stedet for på g2. I så fald havde sort dog med 21... Txa3+ kunnet komme i et tårnslutspil med to bønder mere.

I partiet skete videre:

19. bxc3 Tb1+! Måske er det denne gode idé med at trænge ind på 8. række (set fra sorts side), der har hindret Bjørn i at se det endnu bedre 18... Txb2!

20. Kd2 Tfb8! Inden sorts forreste tårn forlader den åbne b-linje, skal det andet tårn derhen for at hindre, at hvid med Ta2-b2 erobrer den vigtige linje. Godt og modent spillet af den unge fyr!

21. c4 Th1 22. Ke2 Txb3? Bjørns selvkritiske tegn, som han følger op med at foreslå forbedringen 22... Tbb1! som sætter den hvide konge i en skruestik – selv om denne ikke er afgørende, så giver den dog klart sort overtaget i det dobbelte tårnslutspil, hvor de hvide tårne tager sig noget komisk ud på 2. række.

Ganske vist vandt sort med sit utålmodige teksttræk en bonde, men han lod derved hvid slippe ud af klemmen.

23. Tg1!

Slutstilling

Det kan være ret så svært at vinde et dobbelt tårnslutspil med bare en bonde mere. Det lykkedes dog for Bjørn at tvinge sin modstander til overgivelse i træk 47.

0 – 1.

Situation nr. 4 (B B-C Samlingens nr. 87)

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers EMT, 3. klasse, gruppe B, 3. runde. Spillet i Haraldsgade, Nørrebro, den 7. september 1956.

Hvid *Verner Nielsen, Klub?*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

Stillingen efter 24. a2-a3.

Sort har meget tidligt i partiet på banal vis vundet en officer, hvilket egentlig gør det uegnet til offentliggørelse.

Det er dog interessant at se Bjørns tidligt udviklede evne til at spinde et matnet – de første af de følgende træk dog godt hjulpet på vej af modstanderen.

24... Tb2 25. Kc3? Det var med 25. Tc1 nødvendigt at dække bonden på c2 for at holde sammen på stumperne.

25... Txc2+ 26. Kb3 Kf8! Kongen skal med i spillet.

27. Kb4? Den slags "kongean greb", der fører til eget fordærv.

27... Tb2+ 28. Kc5?

Går lige ind i løvens hule.

28... Tb6! Bonden på c6 skal dækkes, uden at hvid skal slippe ud af kniben via b-linjen. Derefter skal kongen over til d7 for at overtage dækningen af bonden på c6.

29. a4 a5! 30. h4 Ke7 31. f5 Kd7 32. g4 Tb4 33. Ta1? Dækker bonden, men ikke det, der er langt værre. På 33. Tc1 vinder dog 34... Ld3! efterfulgt af 35... Tc4+ 36. Txc4 dxc4, og bonden går i dronning.

33... Tc4#.

Slutstilling

0 – 1.

Situation nr. 5 (B B-C Samlingens nr. 88)

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers EMT 1956, 3. klasse, gruppe B, 4. runde. Spillet i Haraldsgade 53, Nørrebro, den 12. september.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

Sort *Gunnar Jensen, Klub?*

Stillingen efter 19... c6xd5.

Bjørn har tidligere i partiet udnyttet en overbelastet sort dronning til at vinde en bonde og dertil tvunget den sorte konge til en usikker tilværelse i centrum. Han finder nu den helt rigtige tematiske gevinstføring.

20. f4! g6 21. f5! gxf5 22. gxf5 Tad8?

Bjørns tegn, hvortil han knytter denne kommentar:

”Det er svært at se, hvordan sort skal skaffe modchancer, men efter teksttrækket får hvid gevinststilling.” KVA: Da sort stod over for et umuligt dilemma, er spørgsmålstegnet næppe korrekt. Efter teksttrækket får hvid ganske vist anbragt en giftig torn

på f6 i sorts sårbare kød, men på alternativet, slag på f5, ville sorts stilling i centrum være som et åbent sår.

23. f6+ Kd7 24. Dh7+ Kc8 25. Dxf6 Th8 26. Df4 d4

Dette fortvivlede modangreb taber blot en bonde og åbner en ny vej ind til den sorte konge.

27. Td3 b4 28. Thd1 Dc5 29. Txd4 Txd4 30. Dxd4 Df8 31. Dd7+ Kb8 32. Dd6+ Ka7 33. Dxf8 Txf8 34. Td7+ Kb8 35. Te7 Th8 36. f7 Kc8 37. Te8+ Kd7 38. Txf8 Ke7 39. f8(D)+ opgivet.

Slutstilling

Det var svært for næsten alle voksne at give op mod en dreng dengang!

1 – 0.

Parti nr. 1 (B B-C Samlingens II nr. 91) - Birds åbning

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers EMT 1956, 3. klasse, gruppe B, 7. runde. Spillet i Haraldsgade 53, Nørrebro, den 26. september.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

Sort *Poul Bjerre*

1.f4 Dette træk viser, at Bjørn forstod at variere sit åbningsspil meget tidligt i sin karriere.

1... Sf6 2. Sf3 e6 3. e3 b6 4. Le2 Lb7 5. 0-0 d5? Bjørns noget hårdt satte tegn, som han knytter denne kommentar til: "Vi er nu ovre i Hollandsk i Forhånden med det minus for sort, at han har sin "dårlige" løber i behold."

6. b3 g6 7. Lb2 Lg7 8. d4 0-0 9. c4 c6 10. Sc3 Sbd7 11. Se5 Se8? Atter Bjørns tegn, nu med denne kommentar: "Sort spiller efter min mening her bedst 11... Se4, hvorefter hvid ikke kan flytte sin svage bonde på e3 frem til afbytning.

12. cxd5 cxd5? Bjørn: "Forærer en kvalitet væk. Efter 12... exd5 13. Lg4 Sxe5 14. fxe5 står hvid godt og lidt friere end sort. Resten skulle ikke være så vanskeligt for hvid."

Stillingen efter 12... c6xd5?

13. La3 Sxe5 14. fxe5 f5 15. Lxf8 Kxf8?! Da kongen alligevel går tilbage i næste træk, og løberen støder på granit på den lange diagonal a1-h8, var det bedre at slå på f8 med løberen, som siden kan vælge om den vil frem ad diagonalen f8-a3, f.eks. til b4, eller den vil til h6 med tryk på bonden på e3.

16. Tc1 Kg8 17. Sb5 a6 18. Sc3 De7 19. Tc2 b5 20. Dc1 Eller 20. Dd2 for med Tfc1 at doble tårnene på c-linjen. Hvis sort da angriber bonden på e3, kan hvid forsvare den med retræten Sc3-d1 – overdække bonden for derved at kunne frigøre dronningen fra denne opgave.

20... Tc8 21. Sb1! Txc2 22. Dxc2 Lh6 23. Dd2 Dg5 24. Tf3 De7 25. Dc3 Dc7 26. Ld3 Dxc3 27. Sxc3 Lc6 Med dronningernes exit er det endnu mere klart for hvid, hvorledes han skal anvende sin kvalitet til at vinde. Kongen eller springeren skal overtage dækningen af den svage bonde på e3 og derved frigøre tårnet til at bryde ind i sorts stilling via c-linjen. Sort kan intet stille op mod denne enkle plan.

Stillingen efter 27... Lb7-c6.

28. Sd1 Lf8 29. Tf2 Kf7 30. Tc2 Ld7 Sort har hermed dækket alle mulige indbrudsfelter på c-linjen, så hvid må i det mindste arbejde lidt for sagen, før diget bryder sammen.

31. Sf2 Lh6 32. Sd1 Ke7 33. Kf2 Kd8 34. Sb2 Sc7 35. a4 Lf8? Sort burde holde stillingen så lukket som muligt. På 35... b4! kunne der følge 36. Le2 efterfulgt af Sb2-d3-c5 eventuelt fulgt op af et angreb på K-fløjen, og hvid skulle såmænd nok kunne bryde igennem. Efter teksttrækket bliver det nemmere for hvid, hvis tårn også får den fjernere åbne a-linje at operere på.

36. axb5 Sxb5 37. Sa4 Sc7 38. Sc5 Lb5 39. Sb7+ Kd7 40. Lxb5+ axb5 41. Sc5+ Kd8

Stillingen efter 41... Kd7-d8.

42. Ta2 Lxc5 43. dxc5 Kd7 44. Ta7 g5 45. Kf3 h5 46. h3 Kc8 47. g4 hxg4+ 48. hxg4 Kb8 49. Ta1

Når den, der spiller på gevinst (har initiativet), ikke umiddelbart kan bryde igennem på den ene fløj, kan han ved hjælp af den tålmodige strategi kaldet "lavering" søge at gøre det på den anden fløj.

Det er da en (afgørende) fordel at have den hær – her en enkelt officer – der bevæger sig hurtigst. Vi ser, at hvids tårn på bare et par træk kan overflyttes fra D- til K-fløjen, mens den mere gumpetunge springer ikke kan gøre det lige så hurtigt. Den er i øvrigt hæmmet af at have mindre terræn til sin rådighed.

49... Kb7 50. b4 Sa6 Da sort ikke kan stille noget op mod truslen Ta1-h1, foretager han et modangreb, men

overser, at hvid da kan give kvaliteten tilbage med et klart vundet bondeslutspil til følge.

51. Txa6! Kxa6 På mellemskakken 51... fxg4+ ville følge 52. Kxg4 Kxa6 53. Kxg5 Kb7 54. Kf6 Kc6 55. Kxe6, og med sine to fribønder vinder hvid let.

52. gxf5 Kb7 53. f6

Slutstilling

opgivet.

Bjørn fik ret i sin sidste kommentar til partiet, den til sorts 12. træk: "Resten skulle ikke være så vanskeligt for hvid." Med tanke på, at det er spillet meget tidligt i hans karriere, er der efter erobringen af en kvalitet i træk 15 tale om en fin og konsekvent gevinstføring!

1 – 0.

Bjørn blev nr. 6 med en score på 4 point af syv mulige (4 sejre + 3 nederlag).

I de sidste tre runder mødte han de endeligt tre bedst placerede:

- I 5. runde tabte han til Harald Hinrich, Øbro, som blev nr. 3 med 5 point.
- I 6. runde tabte han til Kurt Meisner, AS 1904, som blev nr. 1 med 5½ point, men så havde han også vænnet sig til toppen i 3. klasse, gruppe B,
- i 7. runde slog han Poul Bjerre, L. K., som blev nr. 2 med 5 point, og som Bjørn altså hindrede i at vinde turneringen!

Det næste parti blev i hvert fald, hvad angår spillested afviklet i sidste øjeblik, hvad man kan få et indtryk af i bogen "Arbejdernes Skakforening 75 – 1904 – 1979", side 72-73, hvor det hedder, at AS 04 i 1956 havde lokaler i Kommunisternes Hus i Dronningens Tværgade i indre København.

Bare et par uger efter partiet var blevet spillet, gik Sovjetunionen ind i Ungarn (særligt Budapest) for brutalt at knuse en folkelig opstand – 2000 ungarer blev dræbt, tusindvis sårede og 200.000 flygtede.

Kommunister over hele Europa blev mere forhadte end nogensinde før – også i Danmark.

I bogen hedder det:

"Der foregik i denne tid voldsomme demonstrationer foran kommunisternes hus i Dr. Tværgade, hvorfor adskillige AS04-medlemmer af frygt for deres liv og lemmer holdt sig borte fra klubben.

Lynhurtigt fik bestyrelsen skaffet nyt lokale."

Parti nr.. 2 (B BC-Samlingens II nr. 98) - Fransk (Afbytningsvarianten)

Simultanmatch med den ved afslutningen på OL i Moskva i september 1956 nykårede stormester Bent Larsen mod 30 spillere i A. S. 04's lokaler i Kommunisternes Hus i Dronningens Tværgade 3, den 8. oktober 1956.

Hvid *GM Bent Larsen*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen*

1.e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 Af de 88 partier, som ligger til grund for denne 3. del af "Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen" spiller han i de 20 sit yndlingsforsvar Fransk (1... e6) mod 1. e4. Noget overraskende vælger hans modstandere – selv Bent Larsen! – den noget forfladigede afbytningsvariant i de otte af partierne. Da jeg selv i godt et halvt århundrede har haft Fransk som mit primære forsvar mod 1. e4 mener jeg med en vis vægt at kunne sige, at ganske vist fører varianten til en vis forfladigelse af spillet, men det skal man passe på med ikke at lulle sig i søvn af. Dette giver Jens Enevoldsen et eksempel på i sit mesterværk af en erindringsbog "Tredive År ved Skakbrættet", side 290-293, hvor han efter trækene 1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 i sit parti mod verdensstjernen Paul Keres, OL i Stockholm 1937, skriver: "Selvfølgelig er Keres utilfreds med at komme til at spille en død remisvariant. Jeg regnede med, at der lå en chance i, at han ville gå hårdt på." Mester Jens regnede rigtigt! Keres busede for hårdt på, så hvid fik gevinststilling. Desværre "snød" Keres sin modstander, og opgøret endte remis.

4. Ld3 Sc6 5. c3 Ld6 6. Se2 Sge7 Den helt rigtige udvikling af kongespringeren. Se noten til sorts 7. træk i PARTI NR. 10.

7. Lf4 Lf5 8. 0-0 0-0 9. Lxf5 Sxf5 10. Dd3 Te8!? Et friskt lille modangreb ad stillingens så vigtige åbne e-linje!

Stillingen efter 10... Tf8-e8!?

11. Lxd6 Efter 11. Dxf5?! Txe2 har sort for en stund vundet kampen om den åbne e-linje og truer fra e2 bonden på b2. Der kunne videre ske 12. Sd2 Lxf4 13. Dxf4 De7 14. Tab1, Te8 15. h3, og hvid bør med Sd2-f3 og Tf1-e1 kunne komme til modstand på e-linjen.

11... Sxd6 12. Sd2 Se4 13. Sg3 Sxd2 14. Dxd2 Dd7 Efter de to løberpars exit er der lagt op til, at de to tårnpar via e-linjen skal samme vej.

15. Tae1 Txe1 16. Txe1 Te8 17. h4 Op gennem 1960'erne skulle Bent Larsen i en stribe succesrige turneringer skræmme sine stormesterkolleger fra vid og sans med sådanne randbonde-fremstød. Her synes h2-h4 dog noget meningsløst.

17... Txe1+ 18. Dxe1 De7 19. Df1 a6 20. h5 Sd8 21. Dd1 c6 22. Kf1 Dg5 23. De1 Se6 24. De3 Dxe3? Bjørns tegn, idet han knytter denne kommentar til trækket:

“Er sikkert grundet på en gal opfattelse af stillingen. For det første er bonden på e3 ikke svag, den er det stærkeste aktiv, hvid har Hvid står altså bedst efter denne afbytning. Sort kunne ellers let holde remis ved at undvige de mange afbytninger eller lade hvid foretage dem.”

25. fxe3 g6! Bjørns tegn: “For også at spille med musklerne. Det sort først havde tænkt sig, Se6-g5, er ikke så godt, da Sg3-f5 så er stærkt.”

Stillingen efter 25... g7-g6!

Den fremkomne stillingstype, springerslutspil, opstår ikke så sjældent endda i den franske afbytningsvariant. Disse slutspil er ret remisagtige, men man skal passe på ikke at tage det halve point for givet. Stillingstypen er endda kræs for en simultanspiller, hvis langt bedre teknik kan komme til sin ret uden risiko for at overse en eller anden kombinatorisk finesse. Bent Larsen må her have været helt sikker på sejren.

26. e4 Sg5? Bjørn: “Springeren står slet ikke godt her. Sort har ret i, at det er dårligt at spille 26... dxe4 27.

Sxe4, da hvids springer så bliver stærk, men 26... Sf4 virker meget stærkt, ja sort står vel bedst.”

27. exd5 cxd5 28. Ke2 f5? Bjørn: “28... Se4 truer springeren på g3 til at gå væk eller med at gå over i et bondeslutspil, der vel nærmest er remis.”

29. Ke3 Se6 30. Se2 g5 31. c4!? f4+ På 31... dxc4 kan følge 32. d5 efterfulgt af træk som d5-d6 og Ke3-d4.

32. Kd3 dxc4+ 33. Kxc4 Kf7 34. d5 b5+ 35. Kb4 Sc7 36. Kc5 Ke8 Sort har i den foregående sekvens i alvorlig grad undladt at centralisere sin konge – hvad der er så vitalt vigtigt i slutspil med kun en ekstra officer på hver side. Sort har dermed nærmest frivilligt ladet sig tvinge i defensiven.

37. Sd4 Kd7 38. d6 Se8 Bonden på d6 lægger et voldsomt pres på sort. Men et er at have overvægt i terræn, noget andet er at kunne udnytte det, især fordi sorts bønder på K-fløjen giver modchancer – også selv om sort måtte give sin springer for bonden på d6.

Stillingen efter 38... Sc7-e8.

39. Sf3!? Hvid ofrer juvelen i sin samling, bonden på d6, for ad anden vej – bondegevinst – at opnå fordel. Bonden kunne holdes med 29. Sf5!? Ke6, idet hvid derefter havde noget bedre end 30. Sd4+?! Kd7 med remis ved trækgentagelse, nemlig 31. Kc6! hvorefter 31... Kxf5? 32. d7 ville tillade bonden at gå i dronning. Bedre for sort er dog 31... Sxd6 32. Sxd6 g4 33. Se4 Kf5 (Eller 33... Ke5 34. Sf2) 34. Sf2 Kg5 36. h6! g3 (36... Kxh6? 37. Sxg4+) 37. Sh3+ Kg4 38. Sg1! Kh5 39. Kb6 Kxh6 40. Kxa6 Kg5 41. Kxb5 h5 42. a4 h4 40. a5 Kg4 41.

a6 og hvid vinder. Men indrømmet: Det sidste ord er ikke sagt om dette vanskelige springerslutspil.

39... Sxd6?! Bedre er 39... h6! der bibeholder en farlig, fremskreden bondemajoritet på K-fløjen. Der kunne for eksempel følge 40. Se5+ Kd8 (Ikke 40... Ke6? 41. d7!) 41. Kc6 Sf6 42. d7 (Truer 43. Sf7+ efterfulgt af 44. d8(D)) 42... Ke7! og det synes som om sort kan holde hvid stangen!?

40. Sxg5 h6 41. Sh3 Kc7 42. Sxf4 Sf5 43. g4 Se3 44. g5 Sf5

For 44... hxg5 besvares med 45. Se6+ efterfulgt af

46. Sxg5, og hvids h-bonde binder den sorte springer til K-fløjen, hvorefter hvid vinder på D-fløjen, da han der i modsætning til sort har en springer at gøre godt med.

45. g6 Sg7 46. a3 Kd7 47. Kb6 Kd6 48. Kxa6 Ke5 49. Sh3 Sxh5 50. Kxb5 Kf5 51. a4 Kg4 52. a5

Slutstillingen

opgivet.

Et vigtigt parti, inklusive den ganske unge Bjørns kommentarer, med hensyn til de springerslutspil der så ofte kan opstå i afbytningsvarianten i Fransk. **1 – 0.**

Apropos noten til hvids 17. træk h2-h4 har jeg en svag erindring om engang at have læst en udtalelse af den sovjetiske stormester Lev Polugajevski om, at han i en turnering, som Bent Larsen vandt, i deres indbyrdes parti søgte at undgå den danske stormester i at støde sin ene eller begge sine randbønder frem med dobbeltskridt, hvad han i denne turnering gjorde i (stort set) alle sine partier. Men Larsen gjorde det nu alligevel – og vandt! Jeg har desværre ikke kunnet finde citatet, men jeg har i det mindste fundet følgende i et lille afsnit, "Om min spillestil" i Bent Larsens bog "50 udvalgte partier – 1948-1969", 1969, side 191, som danner optakt til den sidst behandlede turnering, Büsum 1969:

"Polugajevski har skrevet, at jeg ynder at støde frem med a- og b-bonden. Gligoric har påstået, at der er flere fløjangreb i mine partier end i nogen anden moderne mesters. Der er nok noget om snakken. Som en tiltalende egenskab ved mange fløjangreb vil jeg fremhæve, at de sjældent fører til forfladigelse. Hvis angrebet opfanges, er der stadig masser af muligheder for at skabe kamp på andre frontafsnit."

Der er givetvis netop tale om partiet Lev Poulgajevski – Bent Larsen, Büsum, maj 1969, 0 – 1, hvor danskeren spiller 19... h5! og vinder i træk 45. Dette vigtige parti findes hverken i noget samtidigt nummer af SKAKBLADET eller i den ovennævnte bog. Men heldigvis findes det – endda udførligt kommenteret (Informator og private noter 1969) – som nr. 1395 i Jan Løfberg: "LARSEN bind II – Verdensmesterdrømme 1966-1972", ligesom der er en meget omfattende omtale af turneringen. Se side 592-607!

Gad vide, om det var det her viste simultanparti mod Bjørn Brinck-Claussen, der bragte Larsen på fløjenes vej til sejr!?

I årene 1956-57 blev Bjørn efter 1. e4 stillet over for Philidors Forsvar usædvanligt mange gange – sjældent særligt kompetent, hvorfor han allerede i åbningen fik afgørende fordel og vandt en række lette sejre. I det næste parti møder han Philidors Forsvar anvendt af en verdensklasespiller!

Parti nr. 3 (B B-C Samlingens III nr. 100) - Philidors forsvar

Simultanmatch med stormesteren Bent Larsen mod 34 spillere i Brønshøj-Husum Ungdomshus, Frederikssundsvej 175, Brønshøj, den 15. oktober 1956.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen*

Sort *GM Bent Larsen*

1.e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 Sd7 Med dette træk og dets tro følgesvend c7-c6, en idé i 1889 af amerikaneren James Moore Hanham (1840 – 1923) fik Philidors Forsvar en renæssance på højeste plan. Sort har brug for denne springer til forsvaret af bonden på e5, men uden at udsætte den for angreb fra hvids kongeløber (3... Sc6 4. Lb5).

4. Lc4 Det svage punkt i sorts stilling, f7, skal angribes!

Stillingen efter 4. Lf1-c4.

4... c6! Det bedste! Spillere på laveste klubplan har her en række muligheder for at komme galt af sted: 4... Sgf6? 5. Sg5! og f7 er øm! 4... Le7? 5. dxe5 Sxe5 (eller 5... dxe5? 6. Dd5!) 6. Sxe5 dxe5 7. Dh5! med bondegevinst. Eller 4... h6?! Dette er for det første rent positionelt ikke særligt kønt, da det koster et tempo og svækker kongefløjen, og for det andet giver det hvid mulighed for en chancerig offerkombination: 5. dxe5 dxe5 6. Lxf7+!? Kxf7 7. Sxe5+ Kf6 8. Dd5 ifølge Sokolski (1965) med uimodståeligt angreb, f.eks. 8... Se7 (KVA: 8... De8!? synes at føre til et mere sejt forsvar) 9. Df7+

Kxe5 10. Lf4+ Kd4 (På 10... Kxe4 sker 11. Sd2+! Kd4 12. Dc4#) 11. De6! Truer 12. Le3# (Sokolski, side 30).

En computertest med programmet POPEYE viser endda, at fordringen "mat i fem træk" til stillingen efter sorts 10. træk kun har 11. De6! som det korrekte nøgletræk!

Analysstilling efter 10... Ke5-d4.

Hvid sætter mat i fem træk!

1.De6! Strammer grebet om den sorte konge – spærrer f.eks. for en flugt hen over 6. række i en nær fremtid – og truer allerede 12. Le3#. Der er nu et væld af varianter, især på grund af trækomstillinger. Vi nøjes med en enkelt.

1... Kc5 2. Le3+ Kb4 3. a3+ Ka5 4. b4+ Kb5 5. Sc3#.

Min computer POPEYE var lidt under 17 sekunder om testen.

5. Sc3 Le7 6. Le3? Bjørn: "Det hvid nu prøver på er alt for hasarderet (han vil prøve at rokere langt og dermed storme kongefløjen). Det sædvanlige er 6. 0-0 eller 6. dxe5 dxe5 7. Sg5!? (7... Lxg5 8. Dh5 med

dobbelttruslen 9. Lxg5 og 9. Dxf7#). 8... g6 besvares med 9. Dxc5, og hvid står lidt friere.

6... Sgf6 7. h3!? Bjørn: "Nu ville (det samme udfald) 7. Sg5 0-0 8. f4 efter 8... Sb6 og 9... Sg4 være mindre godt."

7... 0-0 8. g4? Bjørn: "Dette er absolut for caféhuspræget. ... Sorts følgende træk illustrerer reglen: Et angreb på fløjen skal besvares med et modangreb i centrum." Det er vel meget forståeligt, at Bjørn har villet imponere stormesteren med lidt "friskt spil"!?"

Stillingen efter 8. g2-g4?

8... exd4 9. Sxd4 d5! 10. exd5 Sb6 11. Lb3 Sfxd5 12. Sxd5 Sxd5 13. Dd3 Sxe3! 14. fxe3 Fører til en grim bonde på e3 og åbner diagonalen h4-e1 ind mod kongen, men det alternative slag 14. Dxe3 er ikke bedre, da sort har svaret 14... Lb4+, hvorpå 15. c3 ikke duer, da sort med 15... Te8 vinder den hvide dronning.

14... Lh4+ 15. Kd2? c5 16. Sf3 De7 17. Ke2 Td8 18. Dc4 Le6 19. Df4 c4!?! Bjørns tegn for stormesterens spektakulære træk, hvortil han knytter denne kritiske kommentar: "Åbner spillet yderligere, men hjælper alligevel hvids løber til en god position."

20. Lxc4 Tac8 21. Ld3 Lf6 22. De4 g6 23. h4?! Lxb2 24. Tab1 Hvids stilling er nu moden til at få prikket hul på!

Stillingen efter 24. Ta1-b1.

24... Txd3! Bjørn: "Eliminerer en af hvids farligste brikker, men lad os først undersøge, om hvid kan tage mod kvalitetsofferet: 25. cxd3 Tc2+ 26. Kf1 Da3, og hvid er udsat for et tilintetgørende angreb."

25. Txb2 Td7 26. Kf2? Bjørn: "Kongen står bedre på e1."

26... Df6 27. Thb1?! Bjørn: "Hvid får nu en dårlig stilling, men det var svært at finde et andet træk end dette. Det eneste, der kunne komme på tale, er 27. Db4, der jo både dækker c2 og b2 (KVA: dækker b2 uden at opgive dækningen af c2). Der kan (så) følge 27... Tc4 28. Db5 Td2+, og sort vinder."

27... Ld5 28. Df4 Dxf4 29. exf4 Lxf3 30. Kxf3 Det er lykkedes Bjørn at komme i et dobbelt tårnslutspil med lige mange bønder mod stormester Bent, men sorts tårne er i afgørende grad mere aktive!

Stillingen efter 30. Kf2xf3.

30... Tc3+ 31. Ke2 b6 32. Th1 Tdc7 33. Kd2 Tg3 34. g5 Tf3 35. Opgivet. Måske lidt vel tidligt, men det siger noget godt om Bjørns forståelse af spillet. **0 – 1.**

Bjørn indleder sine kommentarer til dette opgør: "Det var med stor spænding jeg begyndte dette parti, for de eneste, jeg frygtede efter 1. runde, var Viggo Jensen og Robert Andersen."

Parti nr. 4 (B B-C Samlingens II nr. 110) - Philidors forsvar

Intern turnering i Olympia, 2. runde. Spillet den 15. januar 1957.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

Sort *Viggo Jensen, Olympia*

1. e4 e5 2. Sf3 d6!? Bjørns tegn, hvortil han knytter denne kommentar: "Dette træk beroligede mig dog noget, da jeg godt kan lide at spille mod Philidors Forsvar."

3. d4 Sd7 4. Lc4 h6? Bjørns tegn. Lige så almindeligt trækket er blandt begyndere – ikke kun i Philidors Forsvar, men også i andre åbne spil, især Italiensk – lige så kendt er det blandt de noget bedre spillere, at det ud over at være tempotab i alvorlig grad svækker diagonalen h5-e8 ind mod kongen.

5. dxe5 dxe5 På 5... Sxe5? vinder hvid en bonde med 6. Sxe5 dxe5 7. Lxf7+.

6. Lxf7+!? Bjørns tegn. Som vi så i noterne til Parti nr. 3 har Sokolski et udråbstegn!

6... Kxf7 7. Sxe5+ Som vi så i noten til sorts 5. træk kan hvid udnytte, at dronningen på d8 ikke er gardedet, når kongen er trukket væk fra e-linjen.

7... Kf6 8. Dd4?! Klart bedre er det af blandt andre Sokolski anbefalede **8. Dd5!** som giver hvid et uimodståeligt angreb (Se noten til sorts 4. træk i Parti nr. 3). Teksttrækkets trusler **9. Sxd7++** & **9. Sc6+** synes lovende, men sort har en chancerig parade.

Stillingen efter 8. Dd1-d4.

8... Ke6? Bjørns tegn, hvortil han knytter denne kommentar: "Sort havde heldigvis bedre end dette træk: **8... c5!** (KVA: Mit tegn) **9. Sxd7++ Ke7!** (KVA: Mit tegn. Nu er det pludselig hvid, der har en bundet springer på d7 og en ugardedet dronning på d-linjen) **10. Dxc5+ Kxd7 11. Dc4** med chancerigt spil for hvid, selvom sort også har chancer." KVA: Sort har hævdet sin merofficer, dog for to bønder og en yderst åben kongestilling, så der forestår en spændende kamp. Med teksttrækket går det hurtigt galt for sort. **9. Dd5+ Kf6 10. Sf7?!** Endnu bedre er **10. Df7+ Kxe5 11. Lf4+ Kd4 12. De6+!** med en snarlig mat til følge. Se noten til sorts 4. træk i Parti nr. 3.

10... De7? Nødvendigt var **10... De8**, hvorpå hvid ifølge Bjørn får den lidt bedre stilling efter **11. Df5+ Ke7 12. Sxh8 Sdf6**, f.eks. **13. Sg6+ Kd8 14. Df4 Dxc6 15. 0-0** grundet tårn og to bønder for to lette officerer samt åben sort kongestilling, eller **13. De5+ Le6 14. f4 Sd7 15. Dxc7 Tc8 16. Dxb7 Txc2 17. 0-0 Sgf6 18. f5 Lc4 19. Sg6+**, og hvid står både materielt og stillingsmæssigt overlegent. Efter teksttrækket går det dog straks galt, da der er tale om en såkaldt selvblokade, idet sort med en af sine egne brikker fratager sin konge dennes sidste flugtfelt.

11. Df5#. 1 – 0.

Parti nr. 5 (B B-C's Samling III nr. 112) - Firspringerspil (Via Spansk)

Gymnasieskolernes holdturnering. Spillet i Studenterforeningen, Studiestræde 50 (på hjørnet af H. C. Andersens Boulevard), den 22. januar 1957.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen, Efterslægten*

Sort *Peter Würtz, Østre Borgerdyd*

1.e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sf6 4. Sc3 a6 Det mest almindelige i Firspringerspil med Lf1-b5 er at fortsætte symmetrien lidt endnu med 4... Lb4, men også 4... Sd4 ses ofte. 4... d6 ses også tit, men fører til Spansk.

Den svenske stormester Jonny Hector, som har et yderst originalt åbningsrepertoire spiller sågar. 4... Ld6!? – og har inspireret andre stormestre dertil. Med tanke på Paul Morphys succesfulde 3... a6 mod Spansk kan det ikke overraske, at teksttrækket er udmærket, om end det spilles ret sjældent. I sin bog "The Four Knights", 1993, side 61-63, gennemgår GM John Nunn den her spillede variant nøje på grundlag af det gamle stormesterparti Znosko-Borovsky – Rubinstein, Ostende B, 1907, 0 – 1.

5. Lxc6 bxc6?! I det nævnte parti skete 5... dxc6!? 6. Sxe5 Sxe4 7. Sxe4 Dd4 (med dronningens angreb på begge springere udligner sort materialet). Videre skete 8. 0-0 Dxe5 9. Te1 Le6. Med denne "lukning" af e-linjen har sort udlignet, og der forestår ligesom i Afbytningsvarianten i Spansk et spil i dynamisk ligevægt, hvor sort har løberparret som komensation for dobbeltbonden.

6. Sxe5 d6? En bommert! Bjørn: "6... Sxe4 og sort genvinder bonden."

7. Sxc6 Dd7 8. Sd4 g6 9. 0-0 Lg7 10. Sf3 0-0 11. d4!? Bjørn: "11. d3 ville være sikrere." KVA: Med to bønder mere er der såmænd ingen grund til at holde sig tilbage, jævnfør Bjørns betragtninger i den næste note!

Kampen kommer ganske vist i den nærmeste fremtid til at handle om bonden på e4, som ikke længere kan dækkes af d-bonden, som til gengæld fra sin nye position kan understøtte fremstødet e4-e5!

Stillingen efter 11. d2-d4!?

11... Lb7 12. Te1 Tae8 13. Dd3 Te7 14. Lg5 h6 15. Lh4 g5 16. Lg3 Tfe8 17. Sd2? Bjørns tegn, hvortil han knytter denne interessante kommentar: Rent passivt forsvar er så godt som aldrig det rigtige. Efter 17. e5 har sort ingen erstatning for de to bønder."

Stillingen efter 17. Sf3-d2? Bjørns tegn.

17... Sh5 18. Sf1 Dc6 19. f3 Db6 20. Lf2 Sf4!? Bjørn: "Selvfølgelig ikke 20... Dxb2? 21. Tb1 (ligegyldigt hvilket), og sort mister en officer."

21. Dd2 c5 22. dxc5 dxc5 23. Sa4 Db5 24. Sxc5 Tc7 25. Sxb7 Txb7 26. a4 Provokerer sort til at tage "testamentebonden", som dog normalt ofres tidligt i et parti for at få et farligt angreb derfor. Her fører modtagelsen til, at hvid får dronning for to tårne og en

bonde. Hvilket materiale, der er bedst i den derpå opståede stilling, er svært at afgøre – men som sort spiller sit 30. træk, viser det sig i hvert fald at være dronningen!

26... Dxb2 27. Tab1 Dxb1 28. Txb1 Txb1 29. Le3 Lc3!?
30. Dd7 Te6? Ak, en modstanders dronning kan være svær at styre, især når man svigter sin bundlinje.

Stillingen efter 30... Te8-e6?

31. Lxf4! Har sort mon spillet på fælleden 31. Dc8+? Kh7
32. Dxc3?? Se2+ efterfulgt af 33... Sxc3, men overset teksttrækket (et mellemtræk!)?

31... gxf4 32. Dc8+ Kh7 33. Dxc3 Td6 Truer 34... Tdd1, bortset fra, at hvid godt kan tåle at få byttet officererne af på f1, da bondeslutspillet er klart vundet.

34. Dc7!? Dronningen har det ligesom folkesangeren Erik Grips: "Jeg kan bedst li' åbne vidder!"

34... Tdd1 35. Dxf7+ Kh8 36. Dc4 a5 37. Kf2 Kh7 38. h3 Kg6 39. De2 Kg5 40. e5 Te1?

Går over i et klart tabt slutspil.

Imidlertid var kun ét træk bedre: 40... opgivet!!!

41. Dxe1 Txe1 42. Kxe1 Kf5 43. Kd2 Kxe5 44. Kc3 Kd5 45. Sd2

Slutstillingen

opgivet.

At fortsætte et klart tabt skakparti ud over det rimelige er som at fortsætte en elskovsakt, efter at partneren er afgang ved døden.

1 – 0.

Vidste du at:

- [Curt Hansen](#) vandt [europamesterskabet for juniorer](#) i [1982](#)
- i [1983](#) blev [Curt](#) [Nordisk mester](#), da han vandt med 8½ foran [Tom Wedberg](#) fra [Sverige](#)
- i 1984 blev [Curt](#) [Verdensmester for juniorer](#), turneringen blev spillet i [Kiljava](#) i [Finland](#)
- i [1985](#) blev [Curt](#) udnævnt til [GM](#)
- i [1992](#) var [Curt](#) nummer 14 på [verdensranglisten](#)
- den højeste rating [Curt](#) har opnået er 2635

I det næste parti møder Bjørn sin jævnaldrende og jævnbyrdige Per Simonsen, også et meget stort talent, som dog i det lange løb ligesom mange andre talenter ikke var nær så fokuseret på en stor karriere som skakspiller. Som absolutte topspillere for deres alder havde de ikke så få indbyrdes opgør i slutningen af 1950'erne.

Parti nr. 6 (B B-C's Samling III nr. 125) - Dronninggambit

Københavns Kommunerskolers Cupturnering: Finalen. Spillet i Ny Carlsbergvejens Skole den 5. marts 1957.

Hvid *Per Simonsen, Ny Carlsbergvejens Skole*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen, Efterslægten*

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Sbd7 5. cxd5 exd5 6.

Sxd5? Hvid hopper i en af åbningsteoriens ellers bedst kendte fælder, hvilket koster ham en officer.

Stillingen efter 6. Sc3xd5?

6... Sxd5! 7. Lxd8 Lb4+ Pointen! Hvid kan kun parere denne skak ved at give dronningen tilbage.

8. Dd2 Lxd2+ 9. Kxd2 Kxd8 10. e4 Hvid har i det mindste fået en bonde og et dominerende centrum for den tabte springer – det giver visse forhåbninger om lidt modspil.

10... S5f6 11. f3 Sb6 12. Tc1 c6 13. Se2 Ke7 14. g4 Le6 15. b3 Thd8 16. Ke3 a5 17. Sf4 a4 18. g5 Se8 19. Lc4 axb3 20. axb3 Sxc4+? Bjørn begrundede dette tegn med ordene: "Hvid får nu visse mikroskopiske chancer, fordi sort styrker hans centrumsformation." Men afbytningen har dog den fordel for sort, at han via den åbne a-linje nu kan komme til angreb på 3. række.

21. bxc4 Ta3+ 22. Sd3 Tda8 23. d5 cxd5 24. cxd5 Ld7 Truer med det ubehagelige Ld7-b5.

Stillingen efter 24... Le6-d7.

25. Tb1 b5 26. Thd1 T8a4 27. Kf4 Td4 28. Sc5 Txd1 29. Txd1 Ta8 Sort vil gerne have tårnet bag sin fribonde på b-linjen.

30. e5 b4 31. d6+ Kd8 32. Tc1

Truer lidt lumskt 33. Sb7#.

32... Tb8!? 33. Ke4 b3 34. Tb1 b2 35. Sd3 g6! Sikrer, at løberen kan komme til den vigtige diagonal f5-b1, hvor hvid lige nu har alle sine officerer stående, og at springeren kan komme i spil via g7. Bonden på b2 kunne ikke reddes.

36. Txb2 Txb2 37. Sxb2 Lf5+ 38. Kd4 Kd7 39. Sc4 Sg7
40. Kc5?

Nu ryger der en vigtig bonde. Bedre var 40. h4.

40... Se6+ 41. Kd5 Sxg5 De fremskredne hvide centrumsbønder er solidt blokerede, og hvid kan gå om bord i den hvide plimsoller på K-fløjen. Hvid burde opgive her.

*

Parti nr. 7 (B B-C's Samling III nr. 127) - Fransk (Nimzowitschs System)

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbens 4. juniorturnering, aldersgruppe B, 2. runde, Nørre Vold 23, den 10. marts.

Hvid *Axel Hansen*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen*

1.e4 e6 2. Sc3 d5 3. e5? Bjørns tegn med denne begrundelse: "Hvid bevæger sig uden for alle baner, men kommer ulykkeligvis forkert ind i en variant, som volder ham vanskeligheder, og som anvendtes mellem Labourdonnais – Mac Donnell, 1834." KVA: I 1834 spillede Labourdonnais og McDonnell en række matcher på tilsammen 85 partier.

Hvad Bjørn hentyder til, falder mig noget kryptisk, dels fordi det nok var McDonnell, der har spillet hvid. Den variant (eller rettere stilling efter fire træk), som Bjørn hentyder til, opstår som regel efter 1. e4 c5 2. f4, en åbning, som synes at være et kært barn, idet den ud over at kaldes "Grand Prix Attack" og "Larsen-varianten" i Siciliansk også kaldes for "McDonnell Attack" i Siciliansk.

42. Sb6+ Kd8 43. f4 Sh3 44. Kc6 Sxf4 45. Sd5? Le4 46. Kc5 Lxd5 47. Kd4 Kd7 48. Ke3 g5 49. h4 Sg2+ 50. Kf2 Sxh4 51. Kg3 h5 52. Kh3 Sg6 53. opgivet.

Slutstillingen

0 – 1.

Det sidste navn er så absolut det mest korrekte, dels fordi McDonnell var den første, der spillede 2. f4 mod Siciliansk i en lang række partier på topplan (netop i matcherne i 1834 mod Labourdonnais), dels fordi "Grand Prix Attack" er et intetsigende navn, og fordi Larsen kun spillede trækket perifert (navngivningen skyldtes enten hans ego eller også visse af hans landsmænds sympati for ham (nationalisme!)).

Endelig er Bjørns hentydning distraherende, fordi McDonnell i sine mange partier med varianten mod Labourdonnais aldrig spiller et tidligt og klodset Sb1-c3, men et tidligt og langt mere berettiget c2-c3.

3... c5 4. f4 Sc6

Stillingen efter 4... Sb8-c6.

Den kan opstå både efter Fransk og Siciliansk. Hvid burde ikke som her have en springer på c3, men, som McDonnell havde det mod Labourdonnais i en række VM-partier i 1834, en bonde fra c2 og i øvrigt sin d-bonde på d4..

5. Lb5 Ld7 6. Lxc6

6... Lxc6 7. d3 Den galt posterede springer på c3 nærmest inspirerer hvid til at spille passivt.

7... f5 Denne ekstra kontrol over feltet e4, gør et snarligt d5-d4 generende.

8. Sf3 Db6 9. Sg5 d4 10. Dh5+ Udsætter en officer for angreb, mens en anden allerede er truet. Sådan noget gør man kun, når man har styr på stillingen!

10... g6 11. Dh4 Bjørn finder nu noget sjovere end bare at slå den fra det andet træk sindsforvirrede springer på c3.

Stillingen efter 11. Dh5-h4.

11... Lxg2! Truer tårnet og lader Db6 dække bonden på e6.

12. Tg1 Det truede tårn går ud af truslen og truer samtidigt den truende løber. Har sort forregnet sig?

12... dxc3! Nej, for på 13. Txxg2 følger nu 13... cxb2 med en gaffel lige i leveren.

13. bxc3 Lc6 Løberens eneste flugtfelt. Nu kan hvid alligevel få lidt kompensation for den mistede officer ved at slå sorts vigtige bonde på e6.

14. Sxe6 Le7 15. Dh3 Kf7 16. Sg5+ Lxg5 17. fxxg5 Te8
18. Lf4 Db2 19. Kd2 Se7 20. Tab1 Da3

Endelig ikke 20... Dxa2? 21. Ta1 Db2 22. Tgb1, og sort må give sin dronning for et tårn.

21. De3? Nødvendigt var 21. c4 for at tage kontrollen over feltet d5, om end et snarligt b7-b5 vil kunne rive hvid op i centrum. Teksttrækket tillader et dobbeltangreb på Bc3 & De3.

21... Sd5 22. Dg3 Dxc3+ 23. Kc1 Sxf4 24. Dxf4 Txe5 25.
Tb3 Dd4 26. Dxd4

Med dronningernes exit er hvid helt uden modchancer, men den kunne kun undgås med 26. Dg3, da tårnet på g1 er truet, og så slår et sort angreb hurtigt igennem indledt med 26... The8. Hvid burde opgive! Resten bringes kun for at afstresse læseren med noget totalt ligegyldigt.

26... cxd4 27. Tb4 Td8 28. Kd2 a5 29. Tc4 Te6 30. Te1
Txe1 31. Kxe1 Td6 32. Tc5 b6

Bjørns modstander i det næste parti, **Robert Andersen**, er en interessant person, idet han var medstifter af Brønshøj Arbejder Skakklub (som i 1967 skiftede navn til Brønshøj Skakforening) den 15. marts 1935.

Dette skete på initiativ af nogle unge socialdemokrater i Brønshøj og nogle medlemmer af Søborg Arbejder Skakklub, som var blevet stiftet i 1932. Blandt disse var Robert Andersen, som endda var blevet den første klubmester i Søborg, 1933.

33. Te5 Te6 34. Txe6 Kxe6 35. h4 La4 36. Kd2 Ke5 37.
c3 dxc3+ 38. Kxc3 Lb5 39. a3 Kf4 40. d4 Kg4 41. d5
Kxh4 42. d6 Kxg5 43. Kd4 f4 44. Opgivet.

Slutstillingen

0 – 1.

Med Dansk Arbejder Skakforbunds store fremgang i 1930'erne fandt man i midten af årtiet tiden inde til, at det folkerige postdistrikt Brønshøj fik sin egen arbejdskakklub.

Der var Robert Andersen et skattet medlem fra 1935 til 1953, hvor han så blev medlem af den da ret nye arbejdskakklub i Nordvest, Olympia, hvor også Bjørn blev medlem.

Parti nr. 8 (B B-C's Samling III nr. 132) - Fransk (Nimzowitsch-System)

Olympias klubturnering 1956-57, 1. klasse A, 2. runde. Spillet på Sokkelundsvej 12, Nord-Vest, den 19. marts 1957.

Hvid *Robert Andersen*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen*

1.e4 e6 2.d4 d5 3. e5 Ifølge Aron Nimzowitsch skal de efter 3. e5 blokerede bondekæder angribes i deres basis, hvilke er d4 hos hvid og e6 hos sort. Der er her tale om en af de mest centrale strategier i hans banebrydende værk "Mein System", 1925.

3... c5 4. Sf3 Et udmærket træk, men 4. c3 er mere naturligt og almindeligt. Med teksttrækket bør hvid under visse omstændigheder være parat til at ofre bonden på d4 mod at komme til et hurtigt angreb.

4... Sc6 Her fører 4... cxd4 5. Ld3 Sc6 som regel til en trækomstilling.

5. Lb5? Bjørn: "Kaster alt håb om åbningsfordel bort."

5... Db6 Dette tematiske træk i den spillede variant falder her med særlig vægt, da det truer løberen. At lade denne gå tilbage indrømmer tempotab, mens en afbytning på c6 forærer sort løberparret og svækker de hvide felter, især diagonalen a6-f1.

6. Lxc6+ Måske var indskuddet 6. a4!? a6 det helt rigtige, da sorts dronningeløber da ikke straks kan komme til a6 og dominere diagonalen a6-f1.

6... bxc6 7. c3?! Bedre var det straks at rokere, hvilket sort nu kan forhindre.

7... La6! Løberen skærer sig generende ned gennem hvids stilling.

Stillingen efter 7... Lc8-a6!

8. Db3 cxd4 I denne slags konfrontationer dronningerne imellem er det gerne en fordel at lade modstanderen foretage afbytningen, da man så selv får en halvåben a-linje at operere på. Her sker det endda, uden at sort får en dobbelbonde på b-linjen.

9. Dxb6 axb6 10. Sxd4?! Bedre modstand i kampen om centrum bød det at slå med bonden.

10... c5 Hvid har med sine to officersafbytninger dels svigtet sin udvikling, dels foræret sort et solidt bondecentrum, som nu så småt sætter sig i bevægelse – i første omgang med tempogevinst.

11. Sf3 f6 Det tematiske angreb i Fransk på hvids bonde på e5.

12. Lf4 h5!? 13. h4 Sh6 14. Lxh6 Txxh6 15. exf6 gxf6!
Bjørn: "Sort har det bedste spil takket være sit løberpar og sin stærke centrumsformation."

Stillingen efter 15... g7xf6!

16. Sbd2 Tg6 17. Tg1 Lh6 18. g3 e5 19. Sh2 e4 20. Sdf1

d4 21. cxd4 cxd4 Med til hvids svage stilling hører, at hans springere er trængt tilbage og frataget støttepunkter fremme på banen.

22. Td1 d3? Bjørns tegn. I stedet for at holde trykket ved lige forivrer han sig og forærer hvid et støttepunkt.

23. Se3 Lxe3 24. fxe3 Tc8 Stillingen er dog klart strategisk vundet for sort.

25. Sf1 Tc2?! Burde være forberedt med f6-f5, så sort kunne støtte tårnet med Tg6-c6, eventuelt også med en kongevandring til dækning af bonden på f5. Hvid kan jo ikke komme til modspil imens.

26. Td2 f5?! 27. Tgg2?! Bjørn: "Txc2 ville være det bedste." KVA: Efter 27... dxc2 28. Kd2 Ld3 står sort dog stadig klart bedst.

27... Tgc6 28. Tgf2 Txd2

Stillingen efter 28... Tc2xd2.

29. Txd2 De to andre slag taber: 29. Sxd2? Tc1# eller 29. Kxd2? Tc2+ 30. Ke1 d2+! 31. Txd2 (31. Sxd2? Tc1# eller 31. Kd1 Tc1+, og springeren falder) 31... Tc1+ 32. Td1 Txd1+ 33. Kxd1 Lxf1 ligeledes med officer mere.

29... Ke7 30. Kd1 Ke6 31. b3 Tc5 32. Sh2 Ke5 33. Tb2 Kd5 34. Tf2 Kc6 35. Td2 Tc3 36. Tf2 Lc8 37. Sf1 Kb5 38. Tb2 Kb4 39. Kd2 Tc7 40. Kd1 Ka3 41. Tf2 Le6 42. Sd2?!

Det er forståeligt, at hvid må have sin springer i spil, men trækket tillader det sorte tårn at trænge ind på 2. række.

42... Tc2 43. Sc4+ Lxc4 44. Txc2 dxc2+ Denne skak hindrer hvid i at få sin officer tilbage.

45. Kxc2 Ld3+ 46. Kc3 Kxa2 47. Opgivet.

Slutstillingen

0 – 1.

Parti nr. 9 (B B-C's Samling III nr. 138) - Philidors forsvar

Olympias Cupturnering 1957: Hovedrækken: Kvartfinalen. Spillet på Sokkelundsvej 12 den 9. april 1957.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen*

Sort *Gert Jensen*

1.e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 exd4?! Max Euwe: "Denne tidlige opgivelse af centrum tilstår hvid en overvægt i bevægelsesfrihed." De næste tre træk er identiske med de eneste, som Euwe angiver.

4. Dxd4 Paul Morhys fortsættelse. Lige så godt er 4. Sxd4.

4... Sc6 5. Lb5 Ld7 6. Lxc6 Ifølge Euwe med overgang til Steinitz-forsvaret i Spansk.

6... Lxc6 7. Lg5! Bjørn: "Tjener til at indsnævre modstanderens stilling."

Stillingen efter 7. Lc1-g5!

7... f6 8. Lf4 De7 9. Sc3 De6 10. 0-0-0 b6 11. Sd5! 0-0-0

Der truede springerslag på c7, og 11... Lxd5? 12. exd5 med hvidt tårnangreb ad e-linjen duede ikke for sort.

12. Dc4 Sorts problemer med hvide huller på D-fløjen illustreres fint af truslen 13. Sxb6+ med dronningegevinst.

12... Dd7 13. Sd4! Lxd5?! Uden sin hvidfeltede løber bliver de hvide huller endnu værre. På den anden side syntes de hvide springere i centrum at være svære at hamle op med.

14. exd5 Se7 Denne gardering af det svage felt c6 er ikke nok.

Stillingen efter 14... Sg8-e7.

15. Sc6! Kb7 Der truede både 16. Da6# og 16. Sxd8. Nu strander 15... Sxc6? på 16. dxc6 med den knusende dobbelttrussel 17. cxd7 & 17. Da6+ Kb8 18. Db7#.

16. Sxd8+ Dxd8 17. The1 Sg6? Det er vel forståeligt, at sort må have luft, men trækket åbner fatalt for e-linjen.

18. Dc6+ Ka6 Går kongen til 8. række, følger naturligvis 19. Te8.

19. Td4 opgivet.

Slutstillingen

Sort kan ikke parere truslen 20. Ta4#. Med sit 4. træk valgte Bjørn "Paul Morhys fortsættelse" – og hans spil derefter levede fint op til den amerikanske legende!

1 – 0.

De sidste to partier i denne tredje del af serien er fra Dansk Arbejder Skak Forbunds 25-årsjubilmæumsstævne, hvor Bjørn spillede i 3. klasse A. Parallelt med denne var der to andre 3. klasser og nedenunder var der to 4. klasser. Hans modstander i det første var medlem af samme klub som Poul Martins, der suverænt vandt mesterklassen med 6 point af syv mulige og dermed tillige vandt den attraktive titel "forbundsmester".

Parti nr. 10 (B B-C's Samling III nr. 142) - Fransk (Afbytningsvarianten)

Dansk Arbejder Skak Forbunds Påsketurnering (25-årsjubilmæumsturneringen) 1957, 2. runde. Spillet i Øster Voldgade 10 den 18. april.

Hvid *Ole Scheller, Valby-Vigerslev A.S.*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. Sf3 Lg4? Bjørns noget hårdt satte tegn. Han begrundet det med, at Lc8-g4 bør vente til hvid har spillet Lf1-d3.

5. Le2 Sc6 6. 0-0 Ld6 7. Te1 Sge7 Normalt, også her, det tematiske og helt rigtige træk i den franske afbytningsvariant: Spærrer e-linjen, hvor kongen ofte endnu befinder sig, dækker d5 og endelig det vigtigste: Garderer det vigtige felt f5, så hvid kun vanskeligt kan få en let officer dertil, mens sort selv får let ved det.

Stillingen efter 7... Sg8-e7.

8. Sc3 Lb4?! Bjørn: "8... a6 er bedst."

9. Ld2 0-0 10. a3 La5 11. Sb1? Bjørn begrundet ikke dette tegn – vel nok fordi det taler for sig selv.

11... Lb6 12. c3 Sg6 13. Ld3 Dd7 14. Lc1 Man får uvægerligt det indtryk, at hvid er ved at stille op til et nyt parti!?

14... Tae8 15. Txe8 Txe8 16. Le3 Og dog!?

16... Sce7 17. h3? Lf5 18. h4? Lg4 19. g3 Sf5! 20. Lc1?

Og så alligevel. Bjørn har med rette strøet om sig med spørgsmålstejn på den gølge, hvide mark, hvor Scheller dels har spildt sin tid med en masse frem-og-tilbage-flytninger med sine officerer på D-fløjen, dels har svækket sin K-fløj med en stribe umotiverede bondetræk. Imens har Bjørn gjort sin mejetærsker klar til høst.

Stillingen efter 20. Le3-c1?

20... Sfxh4! Indleningen på et sandt festfyrværkeri!

21. gxh4 Det nytter ikke at afslå offeret. Modangrebet på sorts dronning 21. Se5? stranded på 21... Sxe5! og på dækningen 21. Le2? kan ske 21... Lxf3 22. Lxf3 Te1+! 23. Dxe1 Sxf3+ 24. Kf1 Sxe1, og sort har en dronning for et tårn.

21... Sxh4 Sort har fået to bønder for sin springer og står nu til at vinde officeren tilbage.

22. Le2!? Bjørns noget overflødige tegn. Den alternative dækning 22. Sbd2 er hverken bedre eller dårligere, da sort svarer 22... Lxf3 23. Sxf3 Dg4+ og mat

på g2 i næste træk. Endelig besvares desperadoen 22. Se5 slet og ret med 22... Txe5.

22... Lxf3 23. Opgivet.

Nu har Scheller vel også set 23. Lxf3 Te1+! 24. Dxe1 Sxf3+ 25. Kf1 Dh3+! 26. Ke2 Sxe1 27. Kxe1 Dh1+ 28. Kd2 Df1, og selv om hvid i denne variant har en springer mere at gøre godt med end i den sidste variant i noten til hvids træk 21, så står sort til klar gevinst, dels fordi bonden på f2 falder, dels fordi h-bonden går i dronning, før hvid kan få gang i sine lammede officerer på D-fløjen.

0 – 1.

Parti nr. 11 (B B-C's Samling III nr. 146) - Fransk (Uregelmæssigt)

Jubilæumsturneringen 1957, 6. runde. Spillet i Øster Voldgade 10 den 21. April.

Hvid Chr. W. Hansen, Nykøbing Falster

Sort Bjørn Brinck-Claussen, Olympia

1. e4 e6 2. e5 d5 3. exd6 e. p. En noget underlig åbningsstrategi at bruge sine første tre træk på at flytte den samme (værdifulde centrums-) bonde for at bytte den af ...

3... cxd6 ... og give modstanderen en bonde mere i centrum at gøre godt med. 3... Lxd6!? ville dog give et forspring i officersudviklingen. Min gode ven Otto Olsson var endda så led og ked af at spille sort mod 1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5, at han svarede 3... Ld6 4. dxe6 Lxe6 for mod en bonde at få gang i sit løberpar! Otto Olsson-gambitten! Med teksttrækket er der opstået en sjældnen centrumsformation.

4. a3?! Hvids første tre træk har dog ikke været værre, end at Bjørn skriver: "Hvid kan her få det bedste spil med 4. d4."

4... Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Sf3 e5 7. h3 d5 8. d4 e4 Af hvids første tre træk, hans a2-a3 og h2-h3 og nu tilladelsen til at lade sin stilling snævre ind får man uvægerligt det indtryk, at der er tale om en nybegynder. Det kan derfor undre, at Chr. W. Hansen ikke spillede i laveste

Hvem skulle dog tro – efter at have set dette parti – at **Ole Scheller** skulle vinde denne klasse!?

Det skete med 5½ point af syv, hvormed han ud over 1. præmien modtog Brønshøj Arbejder Skakklubs ærespræmie.

Bjørn scorede også 5½ point, men havde åbenbart lavere korrektion og måtte derfor nøjes med 2. præmien. Havde dog bare det indbyrdes parti været gældende!

klasse, fjerde, men i tredje, hvor han endda blev nr. 11-12 (af 22) med 3½ point (7).

Stillingen efter 8... e5-e4.

9. Sh2 Ld6 10. Lb5 a6 11. Lxc6 bxc6 12. Sf1 Lf5 13. Le3 Lg6 14. Sd2 Sh5 15. Se2 f5 16. g4 Sf6 17. Sf4 Db8

Med dobbeltangreb på b2 og f4.

18. Sxg6 hxg6 19. f3 Lg3+? Bjørns tegn, hvortil han stiller dette retoriske spørgsmål: "Hvad nytter det, at sort spærrer modstanderens løber inde, når han også er ond mod sin egen løber?"

Man kunne også spørge om, hvorfor sort ikke slog testamentebonden, men måske har han frygtet et hvidt tårns indtrængen i sin stilling: 19... Dxb2 20. Tb1 Dxa3 21. Tb3 (Ikke 21... Tb7? 22. Dxe3+) 21... Da5 22. Tb7.

20. Kf1 f4 21. Lg1 Mere naturligt var 21. Lf2.

21... e3 22. Sb3 Kf7 23. De2 Db5!? **24. Dxb5 axb5 25. Ke2 g5 26. Sc5 Ke7 27. Sd3 Sd7 28. Sb4 Kd6 29. c3 Th6**

30. Sc2!? Holder øje med feltet e1, som sort på lidt længere sigt ønsker at føre sin garderede e-bonde frem til. Dog er springeren klar til at vende tilbage til b4, i fald sort skulle tillade en åbning af a-linjen, hvilket vil gøre bonden på c6 sårbar fra et tårn på a6 og en springer på b4.

Stillingen efter 30. Sb4-c2!?

30... Te6 På 30... Tah8 ville hvid ikke kunne forsvare sin h-bonde, men måske som nævnt komme til modangreb på D-fløjen med 31. a4. Bjørn har intet hastværk, da hvid har tilladt en så voldsom indsnævring af sin stilling, at kvælningsdøden nærmest kommer af sig selv.

31. Lh2 Lh4! 32. Tad1 Sb6 33. b3 Kd7 34. Ta1 Kd6 Sorts gentagelser er næppe et udtryk for ubeslutsomhed eller tortur, men sker mere pragmatisk for at vinde tid på uret.

Takket være sin suveræne terrænovervægt kan sort med sådanne gentagelser let nå de i alt 36 træk, som man dengang skulle nå inden for to timer.

35. Thd1 Lf2 36. Se1?

Springeren vil gerne til modspil via d3, men det burde ske via b4.

Nu kan sort likvidere hvids mest potentielle officer.

36... Lxe1 37. Txe1 Th6 38. Opgivet. Hvid er reelt en officer bagud, da løberen på h2 ikke kan komme i spil. Dertil falder h-bonden og dermed hele hvids stilling.

Endelig har Bjørn nået de 36 træk inden for tidsrammen. Han slutter sin partiliste med at opgøre tidsforbruget: Hvid: 1 time og 56 minutter + Sort: 1 time og 53 minutter. Normalt spillede han langt hurtigere.

0 – 1.

Frederiksberg
Kommunemesterskab
2024, 1. runde

Forrest ser vi:

1. Loui M. Halse -
Niels Lauritsen
2. Hans H. Larsen, Amager
- Erik Holstein
3. Lars Orio -
Tobias Chr. Petersen
4. Bjørn Olsen (skjult) -
Tobias Nykvist
5. Anfinn Niclasen -
Peter Køhler
6. Thorbjørn Rosenlund -
Eskil Rosenlund Ahl,
BMS

Foto: Redaktøren

Foto: Redaktøren

Frederiksberg
Mesterskabet,
øverste 8-mands gruppe,
hvor vi forrest ser:

1. Mikkel Hansen -
Daniel Vesterbæk
Pedersen, Valby
2. Steen B. Petersen,
Brønshøj - Niels
Lauritsen

Parti: Morten Renneberg, Espergærde, 1957 - Allan Astrup Jensen, 1806

Hvid Morten Renneberg, Espergærde, 1957
Sort Allan Astrup Jensen, 1806
Turnering Espergærde forår, 5. runde
Dato 27.05.2024

Inden partiet var Morten i spidsen af turneringen, mens jeg og Kokfelt var et ½ point efter.

1. e4 e5 2. Lc4 Sf6 3. d4

Løberspilgambit er en ældgammel åbning, der nok ikke er særlig god. Da jeg selv har spillet løberspil meget bl.a. i korrespondanceskak, har jeg i gamle dage analyseret varianten, men fandt den for let. Desværre har jeg glemt hvorfor! Nu synes jeg det ser bedre ud!

Det normale og sikre er: 3. d3

3... exd4 [Ikke: 3...Sxe4?! 4.dxe5 Lc5 5. Lxf7+ Kf8 6. Df3+/-]

4. e5?! [Bedre er: 4. Sf3! Sxe4!? (Sikrere er: 4... Sc6 med overgang til Tospringerspil!) 5. Dxd4 Sf6 6. Lg5 Le7 7. Sc3 c6 8. 0-0-0 d5 9. The1 Le6 10. Ld3 Sbd7 11. Dh4 Sc5 12. Sd4 Sg8 13. f4 (Eller: 13. Lxe7 Dxe7 14. Dg3 g6 15. b4 Sxd3+ 16. Txd3 Sf6 17. Dh4 0-0 18. Tde3 Tae8 ~/= (Estrin - Bykhovskiy, Moskva 1964)) 13... Lxg5 14. fxg5 Se7 15. Lf5+/-]

4... d5!

I følge teorien står sort nu allerede bedst, så jeg efterfølgende! Jeg var også tilfreds, men Hvid mente, at Sort stod til tab!

5. Lb5+?!

Dette træk fandt jeg i Bilguer Handbuch fra 1916, men det er spillet flere gange i de senere år.

[Det normale er: 5. Lb3 Se4 6. Se2 (En fejl er: 6. Sf3? Lb4+ 7.c3 dxc3 8. 0-0 cxb2 9. Lxb2 Le6++ med to merbønder til sort! (von Bilguer-von Heydebrand, Berlin 1839).) 6...c5 (Eller: 6... Sc5 7. Sxd4 Sxb3 8. Sxb3 c5 9. 0-0

Sc6=/+ 7. f3 (7. 0-0 og; 7. c3 er også muligheder.)
7... Sg5 8. Sf4 c4 9. La4+ Sc6 10. Lxc6+ bxc6 11. Dxd4
Se6=; En række andre træk er spillet bl.a. 5. Dxd4
Sc6 6. Lb5 Se4 7. Le3 Lc5 8. Dd3 0-0 9. Lxc6 bxc6 10.
Sf3 Tb8 11. Lxc5 Sxc5 12. Da3 Se4 13. 0-0 Tb6=/+
(Rakhimgaliyev- Aceichenko, Moskva 2010).

5... Sfd7!?

[Sikrere er: 5... c6 6. Dxd4 (Eller først: 6. exf6
Da5+ (Jeg kunne ikke lide: 6... cxb5 7. De2+ Le6 8.
Dxb5+/= men der findes faktisk partier med denne
variant!) 7. c3 Dxb5 8. Dxd4 Lc5 9. De5+ Le6 10. b4
Sd7 11. Dg3 Lb6 12. fxg7 Tg8 13. a4 Da6 14. Se2 0-0-
0~/= (Moliboga-Koziak, Kiev 2010).) 6... Da5+ 7. Ld2
Dxb5 8. exf6 g6=/+ men jeg ville forsøge at holde
merbonden.; Godt er også: 5... Ld7 6. Lxd7+ Sfxd7 7.
Dxd4 Sc6 8. Dxd5 Sdx5=/+ med udviklingsforspring
for sort!]

6. Dxd4 c6 7. Ld3 Lc5!? 8. Df4

8. Dg4 blev foreslået af Hvid efter partiet, men 8...

De7 (Eller: 8...g6 9. e6 De7 10. Se2
Dxe6=/+ Poluhovic-Ivanov. Rusland 2008).
9. Dxc7 Dxe5+ 10. Dxe5+ Sxe5=/+ er ikke bedre!]

8... De7 9. Sf3 Ld6

Et nyt træk, som måske ikke er bedre end: 9... f6 10.
0-0 Sxe5 11. Ld2 0-0 12. Sxe5 fxe5 13. Dg3 e4-/+
(Mihalyfi-Szeles, Ungarn 2005).

10. 0-0 Sxe5 11. Sxe5 Lxe5 12. Df3 Le6! Frigør
bindingen af den sortfaldede løber!

13. Te1

13... Df6!? For at bytte damen og spille på
merbonden. Trækket truer også bonden på b2!

14. Dh5? Taber materiale, men hvid vil ikke bytte
damer!

14... Ld4!?

Et mellemtræk for at få tårnet væk fra første række!

15. Te2 g6 16. Dh6 Lxb2!**17. Lg5 Dg7 18. Dh4?** [Efter: 18. Dxc3 Lxc3 19. c3 er hvid kun to bønder bagud!]**18... Lxa1** Indkasserer et tårn!**19. c3 Lxc3 20. Sxc3 Dxc3 21. Te3**

21. Lf6 Dxd3 22. Te1 Dd2 23. f3 0-0 24. La1 Sd7+

21... Sd7 22. f4 Da1+ 23. Lf1 [Ikke: 23. Te1?? Dd4+]**23... Dd4 24. Df2 0-0 25. Kh1 Sf6!!****26. Dh4!?** Sætter tårnet i slag for matmuligheder på den lange diagonal!**26... Se4** Jeg havde svært ved at vælge mellem mine tre muligheder: [26... Sg4! min første plan! 27. Txe6 (27. Te2!? f6) 27... Sf2+ 28. Kg1 Sh3+ 29. Kh1 Dg1# med kvalt mat.; 26...Dxe3 27. Lxf6 Dc1 28. Kg1 Dc5+ 29. Kh1 Tfe8 30. Dh6 Df8 og angrebet er slået tilbage.]**27. Txe4 dxe4!** for at få løberen i spil på c4!**28. Lf6 Dd1 29.h3** [29. Kg1 Dh5 (29... Lc4 30. h3 Lxf1?? (30... Dxf1+ 31. Kh2 h5 32. Dg5 Kh7 33. g4 Df2+ 34. Kh1 e3 35. gxh5 Ld5+ osv.) 31. Dh6+-) 30. Dg3 Tfd8 osv.]

29... Dxf1+ 30. Kh2 Lxh3!!

BOOM! 30... h5 er godt nok!

31. Dg5 [31. Dxb3 Dxf4+ og løberen på f6 falder.;
31. Kxh3 Dh1+ 32. Kg4 Dxb4 osv.; 31. gxf3 De2+
32. Kh1 Dh5 osv. 33. Dg3 Tad8 34. Lxd8 Txd8 osv.]

31... Dxb3 og hvid opgav endeligt! 0-1

Frederiksberg mesterskab A,
hvor vi ser den 2. 8-mands
gruppe. Startende forrest ser vi:

1. Jordy Ar Friis, Amager -
Matthias Rasmussen,
BMS
2. Lars Orio - Kim Secher
Helms, Skak for sjov
3. Erik Jarlnæs (fraværende)
- Peter Lautrup Larsen
4. Bjørn Olsen -
Peter Køhler

Foto: Redaktøren

Mit arbejde i Skakhuset - af Allan Astrup-Jensen

I sidste udgave af nyhedsbrevet bragte jeg en lille artikel om [Skakhuset](#). Det viste sig, at Allen faktisk har arbejdet det. Allen har skrevet følgende artikel.

Jeg kan tilføje til beskrivelsen af skakhuset (red: [Nyhedsbrevet juli 2024](#)), at jeg i studietiden fra 1965 arbejdede i Skakhuset for Albert Neess med trykning af skakbøger, bl.a. Bent Larsens bog om den åbne variant i spansk, Santa Monica turneringen og min egen om Marshall gambitten i Tarrasch forsvaret.

Jeg var ven både med Albert og hans datter, der hjalp til i forretningen, men desværre ikke ville føre den videre, så han måtte sælge til Stellan.

Før krigen havde han en anden type forretning i Singapore. Da japanerne angreb Singapore blev han mine/bomberydder. Han havde i tide sendt familien hjem til Danmark med et skib, der var heldig ikke at blive torpederet. Han selv slap afsted i sidste øjeblik til Sumatra med en slæbebåd og måtte flygte over til den anden side af Sumatra for at redde sig.

Han har beskrevet det i en bog:

[Sidste mand fra Singapore](#),
udgivet af Politikens Forlag.

Han gav mig et dediceret eksemplar, som jeg desværre var dum nok til at låne ud og har mistet.

Hver gang vi snakkede om japanerne og krigen i Singapore, brød han i tårer ved at tænke på de grusomheder japanerne havde udsat hans tilfangetagne venner og bekendte for.

Jeg synes, at de magnet-demonstrationsbrædter og andre magnetskakspil, han udviklede og producerede, var en vigtigere indsats end skakurene. Jeg har en del af disse skakspil, som hjalp mig meget, da jeg spillede korr. skak.

Hans gode forretningskontakter i Sovjet og Østeuropa betød også, at han kunne få leveret en masse sjælden skaklitteratur og alle mulige skakblade og bulletiner.

Når fx. russiske stormestre og verdensmestre besøgte forretningen i Studiestræde blev de meget imponerede. Det var nok verdens førende skakbutik!

Alberts skuffelse var, at der ingen opbakning var fra DSU, som ved at oprette postordre firmaet Dansk Skaksalg, overtog en stor del af det begrænsede skakmarked, og det var med til at lukke butikken!

Nu er Dansk Skaksalg også lukket, uden at DSU formentlig har tjent særlig meget i de forløbne år, men det er lykkedes at forringe servicen for danske skakspillere i en årrække.

Nu er handelen rykket udenlands og alt foregår via internettet. Der er nu ingen steder i Danmark, skakturister kan besøge!

Vi har ikke engang en offentlig statue af Bent Larsen, som Riga har af Tal.

Allan har desuden tilføjet, at han ikke var officiel ansat, men fik en del skaklitteratur i bytte for ad hoc arbejde.

Korrektion til resultat listen i nyhedsbrevet juli 2024

Her skrev jeg, at Allan fik en delt 1. plads. Dette er ikke korrekt:

Allan vandt forårsturneringen Espergærde (forårsmester) på bedre korrektion.

Vidste du at:

- [Curt](#) har i alt vundet 6 DM titler: [1983](#), [1984](#), [1985](#), [1994](#), [1998](#) og [2000](#)

Brincken mod de blinde – Appendix til serien ”Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen” - Af Kaare Vissing Andersen

Artiklen offentliggøres i to magasiner samtidigt: Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, oktober 2024 (en 2-spaltet udgave med diagrammer) og i Danmarks Blindeskaks digitale organ SKAKLISTEN (en 1-spaltet udgave, da blinde ikke ved brug af lydssyntese kan læse 2-spaltede tekster – denne udgave har desuden ingen diagrammer).

Brincken i blindeperspektiv

I sine første år som klubspiller, 1956-57 i Olympia, som blev stiftet den 22. marts 1950 og havde lokaler i Nordvest-kvarteret, befandt den 14-15-årige Bjørn Brinck-Claussen sig meget naturligt i bunden af hierarkiet i Dansk Arbejder Skak Forbund, som Olympia var medlem af.

Det betød, at han i disse år kom til at møde en række af medlemmerne fra De Blinde, også kaldet Blindes Skakklub, hvis medlemmer dels var handicappede af et svagt eller helt manglende syn, dels for de flestes vedkommende stadig var ved at træde deres skakmæssige børnesko i en klub, som først var blevet stiftet i efteråret 1947 – især måtte tilegnelsen af teoretisk viden nødvendigvis gå meget langsomt, når det skulle ske gennem punktskrift.

Bjørn Brinck-Claussen (29/1-1942 – 16/11-2022) – hans meritter kort fortalt

Vinder af sølvmedaljen for 2. reserver ved OL i Varna 1962 (scorede 9 point af 12 mulige). Eksverdensmesteren Mikhail Tal vandt guld i den samme kategori.

Deltog siden på 1., 2. eller 3. bræt ved OL i Tel Aviv 1964, Havanna 1966 og Lugano 1968 samt som reserve i Thessaloniki 1984 og i Nova Sad 1990.

- Nordisk mester 1963
- Danmarksmester 1966, 1970 og 1977
- International Mester 1986
- Københavns mester 1996, 1998 og 2001

Disse strålende resultater sættes smukt i relief af, at han simultant med sin skakkarriere ud over at have et familieliv først studerede på universitetet

Bjørns daværende jævnbyrdighed med en række blinde eller svagtseende skakspillere betød, at han af og til mødte nogle af dem i turneringer, og det er så heldigt, at han skrev partierne ned.

For os, der interesserer sig for dansk blindeskaks historie, udgør disse partier mod blinde i midten af 1950'erne, som kun er bevaret takket være Bjørn, en guldgrube!

Da jeg opdagede dem, følte jeg det, som havde jeg fundet guldhornene! Dertil kommer, at betydningen ikke er mindre af, at to af de fire partier endda blev vundet af de blinde! Det turde nok være relevant, at se hvilke store resultater han siden opnåede!

og siden som cand.mag. underviste i historie og engelsk i gymnasiet. Derfor var han særligt farlig, når han havde ferie, og det var vel under en sådan, at han opnåede sit mest fremragende turneringsresultat nogensinde:

Politiken Cup/Copenhagen Open i 1987: Nr. 1 – alene med 7½ point af 10 mulige og en GM-norm!

Som det stærkt sociale menneske Bjørn var, nød han at spille holdkampe: Tre gange vandt han DM sammen med Frederiksberg Skakforening, og i 1995-96 vandt han DM med K41.

Af pladshensyn dropper vi her de hundredvis af sider, der skal til for at vise de partier, der ligger til grund for disse præstationer!

Modstandere i midten af 1950'erne

De fire blinde skakspillere, vi nu skal se på, må siges at have noget mere beskedne resultater!?

Men skakspillet har plads til alle – det er et spil for alle – og alene det at kunne fascineres af det er en kvalitet af højeste karat!

Så jo, Bjørns modstandere turde nok hver især fortjene et lille portræt. Disse kan jeg især takke **Erik Bremer**, formanden for Blindes Skakklub, for. Dertil har jeg føjet nogle turneringsresultater fra bladet ARBEJDER-SKAK fra årene 1955-58 – nærmere bestemt spillernes placeringer i D.A.S.F.'s

Parti nr. 1 (Nr. 64 i B B-C's Samling, bind 2)

Knud Hansen (født 1929 – død?). Om ham ved Bremer ikke meget andet, end at han deltog i Nordisk Mesterskab for blinde og svagtseende i 1971. Han synes ikke at have deltaget i nogen af de nævnte turneringer i 1955-58.

Uregelmæssigt

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers Begynderholdturnering 1956, 5. runde. Spillet i Portugalsgade 12, Amager, den 26. juni 1956.

Hvide *Knud Hansen, Blindes Skakklub*
Sort *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

1.e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. h3?! Skal man være venlig over for et sådan træk, der er almindeligt brugt blandt begyndere, så kan man sige, at der med teksttrækket er tale om et profylaktisk, det vil sige forebyggende træk, idet der dels i "rigtig god tid" sikres kongen et flugtfelt, ifald den har rokeret kort – så hvid undgår mat i bunden, og dels hindrer den en sort officer i at komme til g4, f.eks. en løber der i så fald ville binde springeren på f3. Skal man være kritisk, kan man sige at trækket h2-h3 i bedste fald er et tempotab, hvad hvid jo nok kan tillade sig, mens trækket i værste fald er en svækkelse af hvids kongestilling – i fald hvid rokerer kort endda af hans kongestilling.

3... Lc5 4. b3 Sf6 5. Lb2? Gement bondetab.

påskestævner, hvorfra bladet nævner alle deltagere, og Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers (SAS's) EMT om efteråret, hvorfra bladet kun nævner præmietagerne.

Dette har jeg gjort for at sætte deres daværende styrke i relief med Bjørns ditto. Desværre har jeg dog kun fundet noget for de to af spillerne.

Hvad angår partierne, bliver disse præsenteret i kronologisk orden!

5... Sxe4 6. d4 exd4 7. Sxd4 0-0 8. Lc4 Df6 9. Df3? Burde føre til gement officerstab, da hvid efter 9... Lxd4! 10. Dxe4? taber efter 10... Lxb2.

9... Dxf3? Sort ser ikke officersgevinsten, men får så en anden fordel og står dermed til klar gevinst.

10. Sxf3 Lxf2+ 11. Kd1 Sg3 12. Th2 Hvid undviger et kvalitetstab, men får dermed en krampagtig stilling.

Stillingen efter 12. Th1-h2.

12... d6 13. Sc3 Sf5 14. Se4 Se3+ 15. Kd2?! Bedre er 12. Ke2!? med angreb på løberen på f2.
15... Sxc4+ 16. bxc4 Lc5?! Bedre er 16... Lb6.

17. Sxc5 dxc5 18. Te1 Lf5 19. a3 Tfe8 20. Thh1 Tad8+ 21. Kc1 f6! Tager gode felter fra hvids løber og springer.

22. Thf1 Ld7 Synes noget akavet, men har den pointe at gardere feltet e8, så sort kan foretage en afvikling af de fire tårne ad e-linjen og derefter vinde det begrænsede slutspil, hvor han har to bønder mere – og Bjørn var allerede i sine første år som klubspiller meget sikker i slutspil.

Stillingen efter 22... Lf5-d7.

23. Lc3 Txe1+ 24. Txe1 Te8 25. Td1 Lf5 26. Td2? Bjørn har vel sat dette spørgsmålstegn, fordi trækket svigter dækningen af bonden på c4, som dog næppe stod til at redde.
26... Te4 27. Td5 Txc4 28. Kb2 Le6 29. Td2 b5 30. Te2 Lf5?!

Slutstillingen

Bjørn skriver med rette i sine noter fra 20. oktober samme år, at 30... Kf7 var mere sikkert. Trækket var dog nok til at få hvid til at kaste håndklædet i ringen. Forståeligt, da sort har tre bønder mere og et gevaldigt tryk mod de hvide brikker på c-linjen.

0 – 1.

Parti nr. 2 (Nr. 83 i B B-C's Samling, bind 2)

Kjeld Andersen (3/5-1934 – 25/1-2021). En af den danske blindeskaks markante personligheder. I en lang årrække var han fast mand, når Blindes Skakklub eller Danmarks Blindeskak kaldte. Det blev i blinde-regi til adskillige landskampe, blandt andet ved OL, og deltagelse i den øverste klasse ved DM. Kjeld Andersen sad også i bestyrelsen i Blindes Skakklub. Efter flere års pause vendte han sidst i 1990'erne tilbage til DM i en enkelt sæson, hvor han atter gav prøver på sit herlige humør og sine kvikke bemærkninger. Han var yderst aktiv i tidsrummet 1955-58, hvor han opnåede disse resultater (her nævnes også Bjørns resultater):

- Påsken 1955 i Esbjerg: 3. klasse: Nr. 21-22 (af 22) med 1½ point (af 7).
- SAS's EMT 1955: 3. klasse A: 3. præmie med 4½ point (af 7).
- Påsken 1956 i Nyborg: 3. klasse: Nr. 10-12 (af 17?) med 3 point (af 7).
- Påsken 1957 i København: 3. klasse C: 2. præmie (20 deltagere) med 5 point (af 7).
Bjørn Brinck-Claussen: 2. præmie (22 deltagere) i 3. klasse A med 5½ point (af 7).
- SAS's EMT 1957: 2. klasse: 1. præmie: Bjørn Brinck-Claussen med 7 point (af 7)!
- Påsken 1958 i Aabenraa: 2. klasse: nr. 7-9 (af 22) med 4 point (af 7).
- SAS's EMT 1958: 3. klasse A: 1. præmie med 5½ point (af 7).

Vi bemærker ikke bare Bjørns fremgang, men også Kjeld Andersens!

Fransk (Afbytningsvarianten)

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers EMT 1956, 3. klasse, gruppe B, 1. runde. Spillet i Haraldsgade 53, Nørrebro, den 29. august 1956.

Hvid *Kjeld Andersen, Blindes Skakklub*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

1.e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. Sf3 Sf6? Bjørns noget barske tegn, hvortil han knyttede denne selvkritik: "Svagt træk. 4... Ld6 bør spilles." Snart lærte Bjørn, at springeren befinder sig bedre på e7, hvorfra den dækker bonden på d5, garderer feltet f5, hvortil begge spillere så gerne vil have en let officer og endelig skærmer kongen på e-linjen mod en skak fra et tårn på e1.

5. Ld3 Ld6 6. Lg5 Lg4? Atter et af Bjørn noget hårdt satte selvkritiske tegn, som han begrundede med forbedringen 6... h6 7. Lh4 g5 samt en snarlig lang rokade.

7. h3 Lh5!? Hertil spørger Bjørn sig selv, om det ikke kan betale sig at spille 7... Lxf3 og 8... Sbd7.

8. g4 Lg6 9. Lxg6 hxg6 10. Se5 De7? Atter et af Bjørn hårdt sat tegn begrundet med det noget kategoriske: "Det naturlige er selvfølgelig 10... Le7."

Stillingen efter 10... Dd8-e7?

11. De2 Sbd7 12. f4 De6 13. Sbd2? Taber en bonde, da hvid har et ugarderet tårn på h1.

13... Lxe5! 14. fxe5 Sxg4 15. 0-0-0 Sh6 16. Df2 Sf5 17. Sf3 Th5 18. h4 Da6 19. a3 Mere naturligt synes 19. Kb1.

19... Sf8 20. Le3 Se6 21. Sg5 0-0-0? Bjørn: "Efter bondeafbytningen træder svagheden ved dobbeltbonden tydeligt frem. Desuden står tårnet afsides på h5. Det bedste er vel Th5-h8-f8. Hvis hvid slår springeren på e6, slår sort igen med dronningen og (spiller) måske senere f7-f6."

22. Sxf7 Tf8 23. Sg5 Sxh4 Interessant er det alternative slag med springeren, 23... Sfxd4!?

24. Dg1 Sxg5? Bjørn: "Efter 24... Sf5 står sort vel næsten lige så godt som hvid."

25. Lxg5 Der er hermed fremkommet en vis klarhed over stillingen, hvor sort vælger en noget omstændelig omplacering af sine brikker i stedet for med det naturlige 25... Sf5 at give sin springer et godt og solidt støttepunkt. Efter 26. Txh5 gxh5 efterfulgt af 27... g6 står sort så støt som nogen sømand.

Stillingen efter 25. Le3xg5.

25... Tfh8? Bjørn: "Hvorfor har sort sådan en uvilje mod at få sin springer placeret på f5? 25... Sf3? går naturligvis ikke på grund af 26. Dg4+." KVA: Interessant er fortsættelsen 26... Kb8 27. Thf1!? De2 28. e6! og sort er i problemer.

26. Te1 De6 27. Lxh4 Txh4 28. Txh4 Txh4 29. Df2 g5?

Bjørn: "Det er vist sundere for sort at gå i defensiven med 29... Th8 30. Tf1 Df5 31. Dxf5+ gxf5 32. Txf5, og sort lever endnu."

KVA: Ja, hvid må naturligvis ikke via indtrængen på 8. række få lov at gnaske en bonde.

30. Df8+ Kd7 31. Dxc7+ De7 32. e6+ Kd6 33. De5+ Kc6 34. Te3 Th1+ 35. Kd2 g4 36. Tc3+ Kb6 37. Dxd5 Truer 38. Tb3+ fulgt af mat i højst to træk – og et drilsk tilbageslag! Bemærk, at musehullet 37... a6, der endda dækker b5, ikke nytter på grund af 38. Tb3+ Ka7 39. Dxb7#.

Stillingen efter 37. De5xd5.

Vidste du at:

- [Curt](#) har scoret 66% i 48 [OL](#) partier

37... c6?? Det rigtige mussehul til kongen, især fordi hvid nu ikke kan komme til b7, men som Bjørn konstaterer: "Sort glemmer at indskyde 37... Th2+. Der kunne følge 38. Kd1 c6 39. Dc5+ Dxc5, og sort kan gøre modstand endnu."

Den her af Bjørn begåede blindebuk har jeg lagt mærke til er af en type fejl, man let kan begå, nemlig at overse, at en officer kan *gå eller slå tilbage på brættet – en form for optisk bedrag!* KVA: Efter den nødvendige mellemskak 37... Th2+ angiver Bjørn som nævnt en variant, hvorom han slutter, at "sort kan gøre modstand endnu". Men efter 38. Kd1 c6 har hvid noget klart bedre end 39. Dc5+?, nemlig 39. Tb3+! Ka6 (Ikke 39... Kc7? 40. De5+, og hvid vinder tårnet på h2, da 40... Dd6? koster dronning for tårn efter 41. Txb7+!) 40. Dc4+ Ka5 (Ikke 40... b5? 41. Dxc6+ Ka5 42. Dxb5#) 41. Te3! (Truer blandt andet 42. b4+ Kb6 43. Dc5+ Dxc5 44. dxc5+ Kc7 45. e7, og hvid vinder. Sorts eneste chance er at søge sin bonde forvandlet lige så hurtigt) 41... g3!? (Men hvid havde også andre sager at gøre godt med) 42. Te5+ Kb6 43. Db3+ Kc7 (Eller 43... Ka6 44. Da4+ Kb6 45. Da5#) 44. Dxc3 Afgørende, da dronningen truer tårnet på h2 og en fæl afdækkerskak, f.eks. strander 44... Th1+ på krydsskakken 45. Te1+ med tårngevinst. Tårntræk som 44... Th7 strander på 45. Td5+! og hvid kan snart tvinge kongen tilbage til c7 og da vinde dronningen med Td5-d7+. Endelig sker der på 44... Dd6 slet og ret 45. Dxc2 Dxd4+ 46. Kc1. Det kostede mig nogen hovedbrud at finde denne gevinst for hvid, men med sin "blindebuk", 37... c6?? gjorde Bjørn arbejdet let for sin modstander.

38. Dxc1 Dxe6 39. Dh4 opgivet.

1 – 0.

Parti nr. 3 (Nr. 86 i B B-C's Samling II)

Christian Nissen (1/12-1927 – ca. 11/1-2004) Han var uddannet klaverstemmer – så dygtig, at han ikke bare var fast stemmer på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København, men tillige stærkt efterspurgt til de store klaverkoncerter i hele Danmark.

Første gang man støder på Christian Nissens navn inden for dansk blindeskak er i bladet "Dansk Blindesamfund", nr. 8, 18. april 1950:

"Til skakstævne i Vejle: Takket være støtte fra Institutet og Københavnskredsen havde det været muligt for seks medlemmer af "Blindes Skakklub" at deltage i det store påskestævne i Vejle, hvor ca. 200 spillere fra "Dansk Arbejder Skakforbund" mødtes til dyst.

Vore spillere er nu vendt glade og tilfredse hjem efter en yderst vellykket og fornøjelig tur. De seks spillere havde alle spillet i 4. klasse og opnået følgende resultater:

- Vissing Andersen havde fået 6 point af 7 mulige og dermed 1.- og ærespræmie.
- Knud Klausen fik 4½ og nåede også hermed at blive præmieret.

Disse to spillere rykker nu op i 3. klasse.

- Christian Nissen og Albert Christensen fik 3½
- Benjamin Hansen 3
- Ingolf Andresen 2 point.

Under hele stævnet havde der været det bedst mulige kammeratskab med de seende spillere, blandt hvilke man havde fået mange venner, som man glæder sig til at møde en anden gang."

Ved hans død i 2004 kunne Bremer konstatere, at Christian Nissen havde været medlem af Blindes Skakklub i over 50 år. Som gæst i klubben i Vanløse og som turneringsleder ved de blinde og svagtseendes DM i Fuglsangcentret i 1990'erne fulgte jeg Christian med både beundring og vemod, som tog til med årene.

Sagen var, at han som en meget rutineret og helt blind skakspiller kunne have hele partiet inde i hovedet. Til gengæld kunne han på grund af en stadig forværret Parkinsons syge ikke nå at flytte brikkerne så hurtigt, som han skulle.

Når jeg så kom hen til hans bræt for at kontrollere stillingen på de to spilleres brætter, var Christian gerne 3-4 træk bagud – men det forvirrede ham ikke, for han havde jo den rigtige stilling inde i hovedet! Erik Bremer sluttede i en mail sendt over SKAKLISTEN (de blindes skakmagasin) 2004 sin nekrolog over ham af med ordene:

"Vi vil savne Christians stille lune!"

I årene 1955-58 er han i ARBEJDER-SKAK nævnt for disse resultater:

- Påsken 1955 i Esbjerg: Nr. 16-19 (af 22) med 2½ point (af 7), altså foran Kjeld Andersen i samme klasse.
- SAS's EMT 1955: Uden for præmierækken i 3. klasse (gruppe: ?).

I Bjørns noteringshæfter har vi:

- SAS'EMT 1956: 3. klasse B:
 - Nr. 6: Bjørn Brinck-Claussen med 4 point (af 7).
 - Nr. 9: Kjeld Andersen med 3½ point.
 - Nr. 15: Christian Nissen med 2 point.

Siciliansk (Dragevarianten)

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers EMT 1956, 3. klasse, gruppe B, 2. runde. Spillet i Haraldsgade 53, Nørrebro, d. 4. september 1956.

Hvid *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

Sort *Christian Nissen, Blindes Skakklub*

1.e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6?!

Bedre er 5... d6 ifølge Euwes åbningsværk fra 1940'erne, hvor det hedder, at teksttrækket er ugunstigt som allerede påvist i Bilguers Håndbog, som har navn efter tyskeren Paul Rudolph von Bilguer (1815-1840) – men først færdiggjort og udgivet i fra 1843 af hans landsmand von der Lasa, som sidenhen skulle få stor betydning for skakspillets udvikling i Danmark, nærmere bestemt København.

Stillingen efter 5... g7-g6?!

6. Le3?! Bjørn finder ikke gendrivelsen på sorts ombytning af to variantens fundamentale træk (d7-d6 og g7-g6). Men han er blevet klogere efter at have analyseret partiet, idet han skriver: "Dr. Euwe anbefaler 6. Sxc6! som det rigtige." Denne kommentar viser, at Bjørn var bekendt med Euwes åbningsværk. Han fortsætter dog ikke den variant, som Euwe begrundet sit udråbstegn med: 6... bxc6 7. e5 (KVA: Dette fremstød havde ikke været muligt, hvis sort havde spillet 5... d6 i stedet for 5... g6) 7... Sg8 (eller 7... Sh5 8. Le2 Sg7 9. 0-0 efterfulgt af 10. f4. KVA: Og hvid har vundet både udvikling og terræn, mens den sorte springer har faret forvirret rundt i hesteboksen). 8. Lc4 d5 9. exd6 e. p. exd6 10. Df3 d5 11. Sxd5! med vindende angreb ifølge

Euwe. Fortsættelsen kunne være 11... cxd5 12. Lxd5 (med dobbelttruslen Lxa8 & Dxf7#), og videre f.eks. 12... De7+ 13. Le3! (Dette finder jeg bedre end 13. Kd1!?) fulgt af kort rokade og tårnplaceringer på d1 og e1.

6... Lg7 7. Le2 0-0 8. Dd2 d6?! Hermed har vi for sorts vedkommende en af grundstillingerne i Dragevarianten, der har sit navn af, at bønderne på d6, e7, f7, g6 og h7 tegner en drage! Trækket d7-d6?! lige netop her finder Bjørn dog for passivt, idet han mener, at sort må søge modspil med d7-d5.

9. Sb3 b6?! Også et "alt for passivt træk" ifølge Bjørn.

10. Lh6 Lb7 11. Lxg7 Kxg7 12. f4 e5? Bjørn: "Nu plumper sort i den anden grøft og er for aggressiv."

13. 0-0-0 Tc8 14. f5 a6? Bjørns tegn med denne bemærkning: "Relativt stærkest er vel 14... Se8, men hvid har derefter en stærk angrebsstilling." Da Bjørn her står noget usikkert over for, om det er bedre ved med en tilbagetrækning at holde bonden på d6 og dermed stillingen mod at få en meget passiv stilling eller det er bedre at give bonden mod at få det noget friere spil, burde han ikke så konsekvent forsyne teksttrækket med et spørgsmålstegn.

15. Dxd6 Dxd6 16. Txd6 Tcd8 17. Thd1 Txd6 18. Txd6 Td8 19. Txd8 Sxd8 Røgen er lettet! Vi ser, at hvid har vundet en bonde, hvortil kommer, at hans officerer er bedre udviklede – også kongen som hurtigere kan gribe ind i slutspillet end modstanderens. Det kan ganske vist være svært at vinde et sådant slutspil med bare en bonde mere. Men har vi dertil in mente, at Bjørn selv i en ganske ung alder var glimrende i slutspillet, så var han nok værd at satse på.

Stillingen efter 19... Sc6xc8.

20. Sd2 gxf5 21. exf5 Lxg2? En dårlig forretning! Da sort alligevel ikke kan gøre sig håb om at skabe en fribonde på K-fløjen, hvor hvids to bønder nok skal kunne holde stand mod sorts tre, var det bedre at holde skansen på D-fløjen. Her får hvid nu tre bønder mod sorts ene, og det bliver farligt!

22. Lxa6 Sg4 23. Sc4!? Er dette farlige angreb på sorts sidste bonde på D-fløjen mon forhastet?

Stillingen efter 23. Sd2-c4!

*

Parti nr. 4 (Nr. 101 i B B-C's Samling III)

Gunnar Helge Larsen (12/5-1915 – 29/3-2005)

Telefonist. Allerede i 1949 indledte Gunnar Larsen sin livslange indsats som organisator for dansk blindeskak, hvilket skete med, at han blev sekretær for Blindes Skakklub, som var blevet stiftet i efteråret 1947. I årene 1949-1975 virkede han som kasserer for klubben.

23... Lf1?! Og er denne binding af springeren en gendrivelse?

24. Sxe5!? Nej, med denne pointe til sit seneste træk kommer hvid nu i afgørende fordel på D-fløjen.

24... Lxa6? Nødvendigt var 24... Sxh2! 25. Lxf1 Sxf1, hvorefter sort stadigvæk kun er en bonde bagud og hans h-bonde bliver farlig. Nu kommer han to bønder bagud – og så er sagen for alvor farlig.

25. Sxg4 f6 26. Sd5 Lc8 27. Sxb6 Lxf5 28. Se3 Le6 29. a4

Tre bønder mod nul på D-fløjen er så godt som ikke til at standse.

29... Sb7 30. b4 opgivet. Måske lidt tidligt at opgive en sådan stilling i 3. klasse, men Christian Nissen har jo netop fået demonstreret knægtens styrke i slutspillet!

1 – 0.

Da "Danmarks Blindeskak" blev stiftet i 1961 var han naturligvis blandt initiativtagerne, og i årene 1971-1992 var han kasserer. Således var Gunnar Larsen i hele 43 år en uundværlig arbejdskraft for blindeskakken!

Med sit charmerende og vindende væsen var han tillige uvurderlig som agitator. Og når først man

var blevet medlem af klubben eller den landsdækkende organisation, kunne man i fulde drag nyde godt af hans herlige humør og humor.

Ved skakbrættet viste Gunnar Larsens humor sig også. Således yndede han som hvid at spille de farverige åbninger Prøjsisk (1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6 4. Sg5!?) og Evans Gambit (1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 4. b4!?). Som ung mødte Erik Bremer ofte den da gamle ræv, Larsen, som han erindrer som "noget af en slagsbror ved brættet", der elskede at spille skarpe åbninger som de to nævnte, "og", fortsætter Bremer, "Gunnar var i sit es, og vi måtte passe godt på!"

Gunnar Larsen vandt klubmesterskabet i Blindes Skakklub i 1953-1954. I 1963 deltog han i Danmarks Blindeskaks første mesterskab. Det skete i 2. klasse,

Da Gunnar Larsens trojanske hest sprudlede i fjendens lejr

Fransk (Nimzowitsch-systemet)

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers holdturnering 1956-1957. 3. klasse. Spillet i Nansensgade 76, den 16. oktober 1956.

Hvid *Gunnar Larsen, Blindes Skakklub*

Sort *Bjørn Brinck-Claussen, Olympia*

1.e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Sc6 5. Ld3?! Bedre er det med 5. Sf3 at dække den vigtige bonde på d4.

5... Db6 Bjørn ved bedre end sin modstander, hvad kampen drejer sig om og tager straks tyren (d4) ved hornene – endda med et for systemet tematisk træk.

Stillingen efter 5... Dd8-b6, en grundopstilling i Nimzowitsch-Systemet – bortset fra at hvid har spillet det svagere 5. Ld3?! i stedet for 5. Sf3.

6. Dc2? Gement bondetab. Med 6. dxc5?! Lxc5 (med dobbelttruslen Lxf2+ & Sxe5) 7. De2 kunne hvid lige klare skærene. Men med 6. Sf3 var d4 sågar tilstrækkeligt garderet endda krydret med en lille fælde, idet 6... cxd4 7. cxd4 Sxd4? 8. Sxd4 Dxd4?? ville koste sort dronningen efter 9. Lb5+

efterfulgt af Dd1xDd4, f.eks. 9... Ld7 10. Lxd7+ Kxd7
11. Dxd4.

6... cxd4 7. Ld2? Det var nødvendigt at dække e5
med 7. Sf3.

7... Sxe5 8. cxd4 Sxd3+? Bjørns spørgsmålstegn
ligesom de to foregående. Til teksttrækket knytter
han denne kommentar: "Enhver centrumsbonde
bør slås, når det kan ske uden fare, og det kan det
her." KVA: 8... Dxd4 var altså det helt rigtige her.

9. Dxd3 Dxb2 10. Lc3 Db6 Med 10... Dc1+ kunne
sort enten have bragt den hvide konge ud på e2
eller via dronningeafbytning på d1 have fået et
problemfrit slutspil med to bønder mere.

11. Sf3 Ld6 12. 0-0 Sf6?

Bjørn: "12... Se7 er at foretrække."

13. Sbd2 Ld7 14. Tab1 Dc7 15. Se5 0-0 16. Sdf3 Se4
17. Lb2 Lc6 18. Sxc6 bxc6? 19. Tfc1 Bjørn: "Her
kunne fremstødet c6-c5 ske uden risiko. Efter
teksttrækket har hvid et angreb på dronningefløjen,
der kompenserer i hvert fald den ene af de to
mistede bønder."

Stillingen efter 19. Tf1-c1.

19... Lf4? 20. Tc2 f6 21. g3 Lh6 22. Da6 Tfc8 23. Lc1
Lxc1 24. Tbx1 Db6 25. De2? Bjørns tegn som han
ikke begrunder. Måske har han tænkt på
afviklingskombinationen 25. Dxb6!? axb6 26. Txc6
Txc6 27. Txc6 Txa2 28. Txe6 Txf2 (bedre 28... Kf7!),
men ikke tænkt den til ende efter f.eks. 29. Txe4
Txf3.

25... c5 26. dxc5 Txc5 27. Txc5 Sxc5 28. Sd4 Snart
kommer denne springer til at sprudle – dog først
efter nogle svage, sorte træk.

28... e5 29. Sf5 Se4? Dermed er tiden inde for
Gunnar Larsen til at lade sin trojanske hest begynde
sin eventyrlige odysseé – for nu at lave lidt Homer-
mix!

Stillingen efter 29... Sc5-e4?

30. Se7+ Kf8 31. Sxd5 Dd4? Bjørn har vel nok set
den kommende trussel mod tårnet, men ikke den
deraf følgende familieskak på e6!

32. Sc7! Sc3? Mit tegn. Med dette desperate modangreb på hvids dronning kommer sort af to grunde fra asken i ilden.

Stillingen efter 32... Se4-c3?

33. De1! Går ud af truslen og truer selv den sorte springer. Da hvid dertil bibeholder dobbelttruslen Se6+ & Sxh8, taber sort en officer, fordi et slag på c3 samtidigt dækker springeren på c7. Alternativet 33. Se6+! var lige så godt, fordi den hvide springer efter 34. Sxd4 dækker dronningen på e2, så denne variant også vinder en springer.

33... Dd7 34. Sxa8 Sxa2 35. Tc2 Da4 36. Tb2

Gunnar Larsen spiller denne fase af partiet yderst inspireret. Der truer nu 37. Dd2 med springerfangst.

Ganske vist kan sort også fange den hvide springer, men der er da opstået et forenklet slutspil med tårn for to bønder, hvor sort næppe kan undgå en dronningefafbytning.

36... Dc4 37. Tb8+ Kf7 38. Tb7+ Kg6 39. Txa7 Sc3 40. h4!

Et rigtigt Larsen-træk. Stormesteren Bent Larsen yndede sådanne dobbeltskridt med sine randbønder i sin storhedstid. Her har trækket den fordel, at det snævrer sorts konge lidt mere ind og giver den hvide konge et flugtfelt på h2.

40... Se2+ 41. Kh2 Dg4 42. Ta3! Forsvarer 3. række.

42... Sd4 43. De3! Garderer f3 mod indbrud.

43... f5 44. Ta6+ Kf7 45. Ta3 h6 46. f3! f4? 47. fxe4 opgivet.

Slutstillingen

Med dronningernes exit er sorts sidste håb om lidt fusk pist borte.

1 – 0.

FS spil-når-du-vil turneringer

Vi har i mange år, arrangeret spil-når-du-vil turneringer efter formen 'modificeret monrad', men hvad betyder det i praksis?

Det er vigtigt at bemærke følgende:

- det er spil-når-du-vil turneringer, hvor vi ikke på forhånd ved, hvem der spiller på en given aften
- Formålet er at sikre, at alle spillere får en modstander, som ratingmæssigt ligger i nærheden af en selv

Der er 2 ændringer i forhold til en normal turnering:

1) Hver spiller får inden deres første runde et antal seedningspoint

- Mesterspiller (over 1899) 1½ point
- Første klasse (1700 - 1899) 1 point
- Anden klasse (1500 - 1699) ½ point
- Tredje klasse (under 1500) 0 point

2) For hver runde, hvor en spiller ikke spiller et parti, får spilleren ½ rundelægningspoint

Disse point benyttes til at parre spillerne, så man sikrer, at alle spillere får en modstander, som ligger ratingmæssigt i nærheden af en selv.

Hvis en lavere ratet spiller vinder sine partier, så 'kravler' spilleren naturligvis op i tabellen og møder stærkere spillere - ganske som i andre turneringer. Dermed kan en lavere ratet spiller møde en stærkere spiller, men der skal tjenes nogle point først.

Hvis vi benyttede et traditionel format, som kunne være en Schweitzer turnering, hvor toppen starter med at møde bunden, kan man risikere at en højere ratet spiller møder lavere ratede spillere, som har samme point tal, men ikke kommer til at møde spillere med samme styrke, da det jo afhænger af, hvem der spiller på en given aften.

Frederiksberg hurtig forår 2025

Turnering	Hurtig turnering
Betænkningstid	25 min + 10 sek pr. træk
Dage	12. og 19. april - 6 runder
indskud	20 kroner
Præmie	Vin & Chokolade
Krav tilmelding	FS forårs hurtig 2025
Deadline	Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne

Frederiksberg forår 2025

Turnering	Koordineret spil-når-du-vil
Betænkningstid	90 min + 30 sek pr. træk
Dage	26. marts - 23. april - 4 runder
indskud	50 kroner
Præmie	Vin & Chokolade
Krav tilmelding	FS forårs spil-når-du-vil 2025
Deadline	Seneste dagen før runden

En jule historie og en uhyggelig historie af ????

De følgende historier er baseret på fiktive fakta, hvor enhver sammenligning med virkelige personer er 100% utilsigtet. Du vil måske undre dig over stavefejl, underlige formuleringer, tegnsætning og andet, men det er præcist, som det skal være....

God fornøjelse

En juleskak historie

I hjertet af Frederiksberg, med sine julepyntede gader og glitrende lys, fandt man Den Gyldne Konge Skakklub. Klubben, der havde eksisteret siden bydelens ældre dage, var et yndet samlingssted for både erfarne spillere og nybegyndere, der var tiltrukket af spillets elegante strategi.

Da december måned rullede ind, besluttede klubbens ejer, Hr. Larsen, en venlig ældre mand med et hvidt skæg og altid en munter historie på læberne, at arrangere en særlig juleturnering. Det var ikke blot en turnering; det var en fest af fællesskab og glæde. "Skak og Juleglæde!" kaldte han det, og opslagene blev hængt op i hele Frederiksberg.

På dagen for turneringen blev Den Gyldne Konge forvandlet. Grantræer, dækket med sølvstjerner og små skakbrikker lavet af glas, stod i hvert hjørne af spillelokalet. Duften af gløgg og hjemmebagte småkager fyldte luften, og en stor æske med håndstrikkede skakmønstrede trøjer og tørklæder var sat frem, så alle kunne føle sig ekstra hyggelige.

Deltagerne var en blanding af stamspillere, familier, og endda et par skoleklasser, som alle havde hørt om eventet og ønskede at være en del af det. Hr. Larsen havde også arrangeret en særlig overraskelse: en skakspil-udklædningsturnering, hvor hver deltager skulle komme klædt ud som deres yndlings skakbrik. Fra tårne til bønder, rummet var fyldt med kreativitet og latter.

Konkurrencen var venskabelig men intens. Børnene spillede med ivrighed, mens de voksne strategisk manøvrerede brikkerne. Melanie, en ti-årig pige klædt som en dronning, viste sig at være en skarp spiller, og snart stod hun i finalen mod Hr. Larsen selv, der for anledningen havde klædt sig ud som en konge.

Spillet mellem Melanie og Hr. Larsen var episk. Alle øvrige partier standsede, og tilskuere samlede sig for at se den lille dronning tage kampen op imod den erfarne konge. Med et skarpt "skakmat" fra Melanie, brød hele lokalet ud i applaus. Hr. Larsen rejste sig, løftede Melanie op i luften og udråbte hende som "Julens Skakdronning".

Efter turneringen delte Hr. Larsen gaver ud til alle deltagere, uanset om de havde vundet eller tabt. Det var små sæt rejse-skakspil, så de altid kunne huske denne særlige dag. Familier og venner delte smil og historier, og mange lovede at mødes igen næste år.

Den Gyldne Konge Skakklub på Frederiksberg havde skabt mere end blot en turnering; den havde vævet et fællesskab sammen, bundet af kærlighed til spillet og festens ånd. Og så længe folk fortsatte med at spille, ville julens magi altid være i hjertet af klubben.

Historien om 'Tårnets Skygger'

Midt i Frederiksbergs gamle bydel, tæt på de mørklagte, brostensbelagte gader, lå en lille skakklub, kendt som "Tårnets Skygger". Klubben var kørt i en gammel, dystert bygning med tunge egetræsdøre og støvede vinduer. De tykke mure gjorde, at selv de varmeste sommerdage føltes kølige indenfor dens vægge.

Det blev sagt, at klubben var grundlagt af en eksentrisk stormester ved navn Elov Bernhardt i det tidlige 1900-tallet. Elov var kendt for sin utrolige evne til at spille skak, men også for sin besættelse af okkultismen og det overnaturlige. Han troede på, at skak ikke kun var et spil af strategi og intelligens, men også en portal til en anden dimension.

Medlemmer af "Tårnets Skygger" var ikke kun passionerede skakspillere, men også nysgerrige sjæle, der søgte det ukendte. Klubben var fyldt med antikke skakspil, hvor nogle brikker siges at være forhekset. Rygterne sagde, at hvis man spillede en nat med fuldmåne, kunne skakbrikkerne bevæge sig af sig selv, styret af Elofs ånd.

En aften, besluttede en gruppe unge skakentusiaster at teste myten. De mødtes i klubben, netop som månen nåede sit højeste punkt. Blandt dem var Emil, en nyankommen, som havde hørt historierne og brændte efter at opleve det uforklarlige.

Gruppen satte et skakspil op på Elofs gamle træbord. Værelset var kun oplyst af stearinlys, hvis flaksende lys kastede lange, dansende skygger over væggene. Ingen af dem var forberedt på, hvad der ville ske næste.

Da partiet begyndte, mærkede de en kold vind, som susede gennem lokalet, selvom alle døre og vinduer var lukkede. Brikkerne begyndte langsomt at bevæge sig af sig selv, skubbet af en usynlig hånd. Emil, paralyseret af både frygt og fascination, fortsatte med at spille, som om han var i trance.

Pludseligt stoppede alting. Skakuret, som tickede igennem spillet, holdt op med at slå, og en dyb, hæs stemme hviskede fra mørket: "Tjekmat". Emil blev pludselig skubbet baglæns fra bordet af en kraft, han ikke kunne se. Han ramte gulvet hårdt, øjnene stirrede op på det tomme loft, hvor en mørk skygge nu svømmede.

Resten af gruppen skreg og flygtede ud af klubben, efterladende Emil bag sig. Dagen efter, da politiet og nysgerrige borgere gik ind i bygningen, fandt de ikke andet end det afbrudte skakparti. Emil var forsvundet, uden spor, undtagen en enkelt kongebrik, vendt om på brættet.

Elofs skakklub blev lukket, men folk i Frederiksberg hvisker stadig om de uforklarlige hændelser i "Tårnets Skygger". Nogle siger, at på netop fuldmåne nætter, kan man høre et fjernt tick fra et skakur og en lav, mumlende stemme, der spiller skak med sig selv i mørket.

Vidste du at:

- i [1988](#) spillede [Curt](#) en [match](#) over 6 partier mod [Bent Larsen](#)
- [Bent Larsen](#) vandt [matchen](#) 3½ - 2½ - linket bringer dig til skakbladet nr. 11 1988
- [Curt](#) vandt 1 parti, [Bent](#) vandt 2 og 3 remiser

Hvem er forfatteren?

Der er jo flere spørgsmål, som melder sig:

- Var Hr. Larsen julemanden?
- Tabte Hr. Larsen med vilje til Melanie?
- Fik Melanie senere en DM titel?
- Var Hr. Larsens fornavn mon Bent?

- Hvad skete der med Emil?
- Er skak i virkeligheden en portal til en anden dimension?
- Er 'Tårnets skygger' baseret på en klub - et eller andet sted i verdenen?
- Er Elof baseret på en virkelig person?
- Er den sidste historie baseret på 'Riget'?
- Er Melanie og Emil faktisk søskende?

Disse og mange andre gode spørgsmål, får vi desværre næppe får svar på....

Men et spørgsmål, som vi jo kan få svar på, er nemlig, hvem har skrevet ovenstående historier?

Kan det være:

- en af klubbens forfattere eller journalister
- vores formand, som har en historiefortæller gemt i sig....
- en anden forfatterspire i klubben
- en aktiv skribent i nyhedsbrevet
- en uden for klubben

Mulighederne er mange, og man kunne jo tænke sig, at stavfejlene og de underlige formuleringer er plantet med vilje, evt. af [sætternissen](#) - for at skjule forfatterens sande identitet, eller kan forfatteren bare ikke skrive dansk.....

Jeg kan dog røbe 2 ting:

- det ikke er redaktøren, som har skrevet ovenstående historier
- forfatteren vil være kendt af de fleste...

Desværre får du ikke svaret i dette nyhedsbrev, men det kunne jo tænkes, at dette spørgsmål vil dukke op i julequizen....

Vidste du at:

- i [1990](#) spillede [Curt](#) en [match](#) over 2 partier mod [VM Garry Kasparov](#)
- [Kasparov](#) vandt [matchen](#) 1½ - ½
- [Dan H. Andersen](#) vandt over [Curt Hansen](#) i [Copenhagen Open 2005](#)

Skakopgaven - løsninger – Ved Kaare Vissing Andersen

Verner Johnsen, Carsten Høi og lidt om identiske stillinger, som er forskellige på grund af deres historie.

Under mit arbejde med en række af Dansk Arbejder Skak Forbunds mestre i 1940'erne og 1950'erne var der en række personer, som jeg fik særlig sympati for.

En af disse var **Verner Johnsen** (1918-1979) – et stort talent i nærskak, da han var først i tyverne, siden en god problemkomponist og endelig et yderst sympatisk menneske, som jeg havde den glæde at møde i en holdkamp i 1971. Godt 50 år efter har jeg tillige haft den glæde at offentliggøre nogle artikler om ham: "Nachspiel til en skakopgave – mit møde med Verner Johnsen" i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, januar 2022 + "Skakopgaven – seks nye problemer" i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, juli 2024 + "Problemer med at mindes" i SKAKBLADET, 2024, nr. 3.

Opgaverne **Nr. 121** og **Nr. 122** er et par af hans herlige "2-trækkere". **Nr. 123** har et tematisk mat-billede, som jeg især fandt fascinerende, efter min klubkammerat i Brønshøj Skakforening, den senere stormester **Carsten Høi**, præsterede det sjældne at afslutte med det mod en af verdens dengang stærkeste spillere, Boris Gulko, USA, ved OL i Thessaloniki i 1988. Dette mat-billede har jeg gjort til kronen på værket (hovedvarianten) i en "3-trækker".

Endelig har jeg i mange årtier haft **en ganske bestemt idé**, som jeg først for et par år siden realiserede, hvad der blev en "4-trækker" ud af, publiceret i det svenske problemskakblad SPRINGAREN i 2023 (her **Nr. 124**). Da redaktøren, Kjell Widlert, bragte løsningen i marts 2024, skete det med en interessant analyse, der både involverede en mere end hundrede år gammel opgave og en originalopgave.

Nr. 121. Verner Johnsen, SKAKBLADET, juli 1973, side 184 (nr. 9293).

Mat i 2 træk

C+ 7+5

LØSNING: 1. Lb5! Overtager Sb8's gardering af c6 og truer dermed 2. Sd7#. **1... axb5 2. Txb5#.** **1... Td6 2. Dc4#.** Temaet *selvblokade* – det sorte tårn fratager sin konge flugtfeltet d6. **1... Tf7** Dækker feltet d7, men svigter dækningen af a6. **2. Sxa6#.** **1... Dd5 2. Da3#.** Temaet *selvblokade* – den sorte dronning fratager sin konge flugtfeltet d5. De andre dronningetræk, der dækker feltet d7, 1... Db7, 1... Dc6, 1... Dh7 og 1... Dh3, tillader alle **2. Tc1#.**

Nr. 122. Verner Johnsen, SKAKBLADET, juli 1971, side 207 (nr. 8999).

Mat i 2 træk

C+ 9+7

LØSNING: 1. Kg7! Træktvang! **1... Tg5+ 2. Lxg5#.** Temaet *krydsskak* – en skak besvares med en skak (som her tillige er en mat). **1... Th5 2. Sf3#.** Temaet

selvblokade – da sorts tårn står i vejen på h5 for sin konge, behøver løberen på d1 ikke længere at gardere dette. **1... Lxh3 2. Df2#**. Atter temaet *selvblokade* – da sorts løber nu står i vejen på h3 for sin konge, behøver dronningen ikke længere gardere dette. **1... Tf5 2. Dg4# & 1... Lf5 2. Lg5#**.

Disse to varianter udgør tilsammen temaet *Grimshaw* – Dette defineres som to varianter, hvor to brikker af samme farve, men forskellig gangart (her sorts løber og tårn) skiftes til at stå i vejen for hinanden på samme felt (her f5), uden at modstanderen (hvid) har ofret en brik på dette felt. Har modstanderen gjort dette, er der tale om temaet *Novotny*. Dertil kommer de ikke-tematiske (banale) varianter **1... Lg4 2. Dxc4#**, **1... Lf7 2. Dg4#** og **1... Lg8 2. Dg4#**.

Nr. 123. Kaare Vissing Andersen,
PROBLEMSKAK, 4. kvartal 2024, nr. 68 (3392)

Mat i 3 træk

C+ 7+5

LØSNING: 1. Ke3! Truer 2. Df7+ Kd8 3. Lc7#. **1... Kd8 2. Lc7+ Ke8 3. Df7#**. **1... Sf4 2. Lh5+ Sxh5 (2... Sg6 3. Df8# eller 2... Kd8 3. Lc7#) 3. Df8#**. **1... Se7 2. Txe7+ Kd8 3. Df8#**. **1... Sxd6 2. Sxd6+ Kd8 3. Txc8#**. Og så til det endelige formål med kompositionen: **1... Sd8 2. Df8+ Sxf8 3. Te7#**. Varianten viser temaet *épauletmat* – en konge bliver mat på et randfelt, fordi to ens brikker af samme farve som kongen står i vejen på de to nabofelter på samme række eller linje (*dobbelt selvblokade*).

Navnet *épauletmat* kommer af *épaulet* (som igen kommer af det franske ord *épaulet*, der betyder

skulder). Der er tale om en skulderprydelse på en (galla-)uniform, ofte i form af en løs skulderstrop med frynser. *Épauletmatter* har i mange år fascineret skakproblemister, men de forekommer yderst sjældent i partiskak.

En fremragende udgave deraf ser man i partiet Carsten Høi, Danmark – Boris Gulko, USA, OL Thessaloniki 1988, 1 – 0. Med et par inspirerede *magnetofre* på g7 og h6 trak danskeren sin modstanders konge ud på randfeltet h6. Siden ofrede han endda sin dronning – et offer som Gulko dog ikke kunne modtage. Efter yderligere et par træk opstod stillingen i diagram 123A.

Nr. 123A: Carsten Høi – Boris Gulko, OL 1988.

Mat i 2 træk

C+ 10+11

1.Dh7+!! Sxh7 2. Tg6#. I konkurrence med partier spillet af verdensmesteren Garry Kasparov og hele den øvrige verdenselite blev dette parti kåret som OL's bedste angrebspræstation! Vel nok så meget for de mange smukke officersofre lige forinden som på grund af det sjældent smukke matbillede.

Med den nævnte kåring fulgte 500 dollars, og den glade vinder kommenterede naturligvis partiet i SKAKBLADET 1989, nr. 1. For den, der er godt inde i problemskakkens temaer, må det undre, at Carsten Høi i sine kommentarer ikke nævner navnet på matbilledet: *épauletmat!*? Måske har han slet ikke kendt det – så meget desto større er hans præstation!

Nr. 124. Kaare Vissing Andersen,
SPRINGAREN, nr. 167, september 2023 (15324).

Mat i 4 træk

C+ 8+12

Lad mig her vise løsningen, som den stort blev præsenteret i SPRINGAREN, nr. 169, marts 2024:

Forførelse: 1. Sxb7? Truer 2. Dd8#. 1... Kd7 2. Dc6#. Men 1... 0-0.

LØSNING: 1. De6! Truer 2. Dc8#. 1... Kd8 2. Db6+ Ke8. Ställningen är den samme (som to træk tidligere), men p.g.a. den vita och svarta switchbacken kan svart inte längre rockera (RU = Rolf Uppström). 3. Sxb7 (Truer som i forførelsen Dd8#). 3... Kd7 4. Dc6#. Rockadförhindring! (RU). 2... Kc8 3. Txd4+ e6/Kb8 4. Dxb7# eller 2... Kd7 3. Txd4++ Ke8 4. Dd8#.

Logic with circuit by black King (RL = Romuald Lazowski). Jag förmodar att den mest ekonomiska (och kanske första?) framställningen av idén med förlust av rockadrätt är nedanstående klassiker (KW = Kjell Widlert):

Nr. 125. Wolfgang Pauly,
DEUTSCHES WOCHENSCHACH 1910.

Mat i 4 træk

C+ 2+5

Forførelse: 1. De5! Truer både 2. Db8# og 2. Dxb8#. Men 1... 0-0!

LØSNING: 1. Db5+ Kf8 (KVA: Lidet køn er 1... Kd8 på grund af dualen 2. Db8# eller 2. Dd7#). 2. Df5+ Ke8 (eller 2... Kg8/Kg7 3. Df7#). Atter et eksempel på, at den samme stilling er opstået efter to træk, men hvor sort har mistet sin rokaderet. Derfor nu: 3. De5 Lg3/Lc3 4. Dxb8#/Db8#.

Ganske vist beskriver **Nr. 125** det tilstræbte tema med kun syv brikker og er dermed langt mere økonomisk end min, **Nr. 124**, som har 20 brikker. Men min konstruktion har også haft den langt større ambition, at nøgletrækket (hvids første træk) ikke skulle give skak – hvad der har gjort arbejdet langt mere vanskeligt! I øvrigt bringes i løsningen ikke bare løsningen **Nr. 124** og Wolfgang Paulys opgave fra 1910, men tillige en originalopgave af Rolf Uppström. Herom hedder det: "RU lät sig inspireras till en egen minimal enligt nedan." (KW) (KVA: en minimal-opgave er et problem, hvor hvid ud over kongen kun har én brik mere at gøre godt med. Rolf Uppström er ekspert i denne type opgaver).

"Men Kaares problem har vissa fördelar!" (RU). "Till exempel den att diagramstillingen återuppstår efter ett par drag men med svarts rockadrätt förlorad; den effekten saknas ju här." (KW). KVA: Den opgave må vi se!

Nr. 126. Rolf Uppström,
SPRINGAREN, nr. 169, marts 2024, side 29-30.

Mat i 5 træk

C+ 2+9

Forførelse: 1. Dxc5? Truer 2. Dxe7#. 1... Kf8 2. Dxe7+ Kg8 3. Df7#. Men 1... 0-0!

LØSNING: 1. Dg4! Truer 2. Dg7. 1... Kd8 2. Dd1+ Ke8 3. Dd7+ Kf8 4. Dxe7+ Kg8 5. Df7#.

Foto: Steen Nielsen

Frederiksberg junior mesterskab, 1. runde, med i alt 28 deltagere.

Foto: Redaktøren

Frederiksberg Mesterskabet -
Schweitzer gruppen, 1. runde.

Startende forrest ser vi:

1. Bjarke Pålsson, Gentofte
- William Rudbeck, Skak
for sjov
2. Yogasimman Kamal,
Hillerød (fraværende) -
Bjarke R. Winther
3. Jens Fejø - Torben Kragh,
Hvidovre
4. Anfinn Niclasen -
Thomas Haugaard,
Amager

Frederiksberg Mesterskabet,
Schweitzer gruppen, 1. runde

Forrest fra vestre ser vi:

1. Steen Nielsen - Orla E.
Jørgensen, Amager
2. Peter Strentbjerg-
Andersen, Skak for sjov
- Malthe Graae Carlsen,
Skak for sjov

Den opmærksomme optæller,
vil bemærke, at der kun er 28
spillere på billederne. Det
skyldes, at det sidste parti blev
spillet på et andet tidspunkt og
var mellem Per Thomsen og
Peter Christiansen, Hvidovre.

Foto: Redaktøren

Program frem til april 2025

Dato	Uge	Aktivitet
Mandag 28. okt	44	Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 3. runde
30. okt	44	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 4. runde
Tirsdag 5. nov	45	FS 2 spiller ude mod Amager 2 FS 4 spiller ude mod Amager 5
6. nov	45	FS 3 spiller hjemme mod Amager 3
Torsdag 7. nov	45	FS 1 spiller ude mod Brønshøj 3
Mandag 11. nov	46	Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 4. runde
13. nov	46	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 5. runde
20. nov	47	FS 2 spiller hjemme mod Nørrebro 2 FS 3 spiller ude mod Lyngby Virum 2 FS 4 spiller hjemme mod Skak for sjov 2
Søndag 24. nov	47	FS 1 spiller hjemme mod Nørrebro 1
Mandag 25. nov	48	Frederiksberg junior mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 5. runde
27. nov	48	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 6. runde
4. dec	49	Frederiksberg Mesterskab i samarbejde med Skak for sjov , 7. runde
Mandag 9. dec	49	FS 2 spiller ude mod Brøndby 1
11. dec	50	FS 3 spiller hjemme mod Nørrebro 3 FS 4 spiller hjemme mod Ishøj 3
Søndag 15. dec	50	FS 1 spiller ude mod Øbro 3
18. dec	51	 Juleafslutning
25. dec	52	Lukket - juleferie
1. jan	1	Lukket - juleferie
8. jan	2	Frederiksberg nytårslyn - 5 min
Mandag 13. jan	3	FS 3 spiller ude mod Herlev 2
15. jan	3	FS 2 spiller hjemme mod Odysseus 3
Torsdag 16. jan	3	FS 4 spiller ude mod Ishøj 3
Søndag 19. Jan	3	FS 1 spiller hjemme mod Øbro 4
22. jan	4	FS vinter spil-når-du-vil , 1. runde
29. jan	5	FS vinter spil-når-du-vil , 2. runde
Mandag 3. feb	6	FS 1 spiller ude mod Øbro 5

Dato	Uge	Aktivitet
5. feb	6	FS 2 spiller hjemme mod Øbro 6
Torsdag 6. feb	6	FS 3 spiller ude mod Ishøj 2
12. feb	7	FS vinter spil-når-du-vil , 3. runde
19. feb	8	FS vinter spil-når-du-vil , 4. runde
26. feb	9	Generalforsamling
5. mar	10	FS 3 spiller hjemme mod Valby 3 FS 4 spiller hjemme mod Amager 5
Torsdag 6. mar	10	FS 2 spiller ude mod Gentofte 1
Søndag 9. mar	10	FS 1 spiller hjemme mod Odysseus 1
12. mar	11	FS forårs hurtigturnering - de første 3 partier
19. mar	12	FS forårs hurtigturnering - de sidste 3 partier
26. mar	13	FS forår spil-når-du-vil , 1. runde
Lørdag 29. mar	13	FS 1 spiller 'hjemme' mod Lyngby Virum 1 FS 2 spiller 'hjemme' mod K41 1 FS 3 spiller ude mod BMS 4 FS 4 spiller ude mod Skak for sjov 2
2. apr	14	FS forår spil-når-du-vil , 2. runde
9. apr	15	FS forår spil-når-du-vil , 3. runde
16. apr	16	Lukket på grund af påsken
23. apr	17	FS forår spil-når-du-vil , 4. runde
30. apr	18	Frederiksberg mesterskabet i lyn 2025

Løsning til opgaverne på side 4

Opgave af	Henvisning	Løsning
J. Jespersen, Svendborg	Skakbladet, februar 1906, side 138	1. Kh2, Lxd5, 2. Tg1+, Kh4, Th3++
P. Helweg Mikkelsen, Odense, original	Skakbladet, marts 1906, side 146	1. La1, Sxc5, 2. Se5++ 1. La1, h2, 2. Lh1 Sxc5, 3. Se5++

Tak

Tak til bidragsyderne til denne udgave af nyhedsbrevet:

- Allan Astrup Jensen
- Erik André Andersen
- Anfinn Niclasen
- Erik Jarlnæs
- Kaare Vissing Andersen
- Steen Nielsen
- Forfatteren til de 2 historier

Redaktion

Hvis du har nogen partier, stillinger, anekdoter, historier eller andet, som du synes kunne være sjovt eller interessant at dele med klubbens medlemmer, så send det til Dennis L. Rose (<mailto:bmedlem3@fsskak.dk>).